

LA GUERRA, ALS DOS FRONTS

MONTJUIC ES DEL POBLE!

El Consell de Guerra del "Uruguay" condemnà amotels quatre acusats

Les forces populars imposen el seu heroisme a tots els fronts de guerra

A les Audiències de Catalunya, actuaran els Jurats Populars

Un President, dos adjunts magistrats i dotze jurats, els componen

Ahí a la nit fou publicat el següent importantíssim Decret:

«El moviment revolucionari esclatat el 19 de juliol ha posat de manifest l'existència, dintre del territori de Catalunya, d'una àmplia conspiració feixista, contrària a l'esperit del proletariat i a les institucions polítiques que la regien. S'imposava, per tant, a la Generalitat, d'una banda, i a les masses populars, d'altra, prendre mesures per a la defensa de la República i de la llibertat del poble.»

El sentiment jurídic, fonamentat a la moralitat pública, obliga a la Generalitat, a exigir el càstig dels culpables. En l'hora crítica que travessa, quan tot el món està pendent del resultat de la lluita sagrada que munda el territori de la República, cal sobreposar-se als instints primaris i reaccionar en forma adequada. L'acció de la Justícia ha d'arribar fins als últims recons on s'amagui el feixisme i els seus agents i és convenient, mantenint les garanties indispensables dintre d'un Estat democràtic, organitzar Jurats Populars que, representant els nobles sentiments del poble, imposin les penes que s'escaiguin als autors de delictes que amb el seu agut instint el poble ha qualificat amb una fórmula elemental de delictes feixistes.

En l'ordenament jurídic vigent existeix una llei, la del Jurat, en la qual el poble i la Justícia professional agermanades, castiga determinades formes de la delinqüència; i en els moments actuals recollint el pensament unànime del proletariat català, s'imposa renovar l'estructura d'aquesta llei de forma que la faci apta per a sancionar els actes i omissions culpables realitzats per elements feixistes.

Tot culpable ha d'ésser condemnat i el seu càstig ha d'ésser exemple a les generacions futures per a respectar els sentiments i la consciència del poble. El principi de la proporcionalitat ha de mantenir-se també en relació als fets realitzats per feixistes, perquè no fets incoerents en un mateix grau de culpabilitat i és convenient, en benefici de l'exemplaritat esmentada i de l'equitat que modera la Justícia, una graduació penal que permeti castigar segons el grau de responsabilitat a les persones que han participat en el moviment feixista.

Mentre Catalunya i la República hagin de lluitar en defensa del poble, i no hagi acabat d'una vegada la guerra civil estesa per tot el territori, els elements que d'una manera directa o indirecta col·laboren a l'agran col·laboració contra el règim han d'ésser castigats amb la màxima severitat, i per això els Jurats Populars imposaran les penes del Codi de Justícia Militar.

Les circumstàncies actuals obliguen al Govern de la Generalitat, tot i veint la Història, a procedir a establir una ordenació penal que permeti la repressió del feixisme, de conformitat amb el sentiment jurídic del nostre poble.

Per tant, a proposta del Consell de la Generalitat i per acord unànime d'ell.

DECRET:

Article I. — Es creen al territori de la Generalitat de Catalunya, Jurats Populars per a la repressió del feixisme.

Les Audiències Provincials de la Generalitat de Catalunya.

Art. II. — El Jurat Popular es compondrà d'un president i dos adjunts, magistrats, amb el caràcter de jutges de Dret i de dotze jurats i dotze suplents.

Art. III. — Els Jurats decidiran, segons la seva convicció moral, lliurement formada, sobre si els fets perseguits tenen relació amb el moviment feixista i apreciaran, en el seu cas, les circumstàncies modificatives de la responsabilitat, la transcendència social dels fets i la condició social de l'acusat.

Art. IV. — Els magistrats aplicaran en Dret els preceptes legals vigents; determinaran la pena que correspongui de conformitat al Codi de Justícia Militar i disposaran el que precedeix respecte a la responsabilitat civil.

A continuació i en el mateix Decret es dicten les normes que organitzen el Jurat Popular i estableixen el procediment a seguir.»

FRONT DE RERAGUARDA

El blat que es podreix...

El cap d'una columna de les que lluiten al front, el company periodista Angel Estivill, ha expressat, en un brillant article la pena i l'estupor que li ha produït veure, en el camí de la línia de foc fins a Barcelona, les garberes de blat podrint-se pels camps, sense batre.

Aquesta constatació apenada d'un home que es bat al front, contra el feixisme, ens ha avergonyit i ha d'avergonyir, amb nosaltres, els homes de les comarques catalanes que, en plena guerra civil, el blat es podreix pels camps és simplement un crim contra la revolució. ¿Què els direm demà, als nostres germans del front, que es juguen la vida per aturar i vèncer l'allau feixista, quan els falti pa perquè aquí, a la reraguarda, no haurem batut el blat? ¿Què els direm, quina raó els donarem, quina força moral serà la nostra, com justificarem els Comitès locals revolucionaris si als combatents els falta pa?

Això no és possible! Cal posar-se al treball, batre, assegurar farina, posar l'esforç, la voluntat i el coratge revolucionari no en paraules i violències inútils i contraproduents, sinó a ordenar la producció i assegurar el proveïment dels germans que lluiten i moren per nosaltres al front de batalla.

Pagesos, homes de les comarques, Comitès locals: treballau la feu treballar! La vostra veritable tasca és la d'ordenar la vida i la producció al front de reraguarda. I si us sobren fusells — que per a treballar a les eres no són necessaris — envieu-los al front, que allà és on fan una autèntica falta. Aquesta és la vostra única i positiva acció revolucionària!

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

Comunicat de l'honorable conseller de Defensa, senyor Sandino, a S. E. el President de la Generalitat

«Les forces republicanes que operen a l'illa de Mallorca, després de fortificar llurs posicions, han continuat el seu avanç fins a la vora de Manacor.

La base naval republicana que opera a la dita illa ha efectuat un atac sobre la base dels tres hidros rebels que dies enrera intentaven atacar la nostra columna. S'ha aconseguit destruir dos d'ells i deixar inservible el tercer. De retorn han estat bombardejades algunes casernes on estaven allotjats els rebels.

Al front aragonès continua la preparació aèria a tot el front per a futurs avanços.»

AHÍR COMENÇA L'EMBARCAMENT D'ARMES, A ALEMANYA

Berlin, 24. — URGENT. — Alemanya ha anunciat que avui començarà a aplicar l'embargament sobre les armes amb destí a Espanya.

AL FRONT DE MALLORCA

Es batuda una columna feixista

Telegrama del capità Bayo a S. E. el President de la Generalitat:

«Avui hem batut una columna feixista comandada pel capità Castell. Han quedat al nostre poder quinze cadàvers de l'enemic, així com també l'esmentat capità, amb abundant documentació feixista. Anit un grup de milicians s'interna en terrenys enemics, on feren dos presoners i s'apoderaren d'una llanxa motora que ha quedat al nostre servei. S'han presentat alguns soldats i uns vint paisans amb dones i infants, els quals han assegurat que l'illa tota espera la nostra arribada com a una alliberació. L'esperit de la columna és molt elevat; esperem avançar més cada dia. Visca la República!»

MONTJUIC JA ES NOSTRE

S. E. el President de la Generalitat hissà diumenge la bandera catalana al cim de la històrica muntanya

El castell, caserna general de les Milícies Antifeixistes

«Quantes coses ens diu aquesta ampla i alta bandera catalana que abans d'ahir a la tarda va ésser arborada solemnement al castell de Montjuïc! Ens diu que el castell ja és nostre; que és nostra ja tota la muntanya; que és nostra, ben nostra, l'ànima de Catalunya.»

Les quatre flames tornen a ésser enceses al cim de la muntanya barcelonina, la muntanya que un temps feia companyia a la ciutat i la guardava dels perills vigilant la plana i la mar, però que sota el règim d'opressió va convertir-se en muntanya trágica.

Dirieu que la transformació sinistral del destí de Montjuïc va transformar també la seva silueta. La muntanya s'havia fet dolenta, i la seva forma s'havia fet llesta. I quan els barcelonins algú ven els ulls cap al castell, sentien el xoc d'una impressió dolorosa.

Ara ja no. Ara hi ha dalt de tot la bandera de les llibertats que batega victoriosa. En la claror daurada d'una tarda, enmig de la guerra redemptora, la muntanya ha estat redimida.

Les ombres històriques de Montjuïc ja deuen saber el miracle que s'ha operat. Ombres d'herois, ombres de màrtirs, ombres de traïdors, totes sentiran la influència de la redempció simbòlica. Els que hi triomfaren l'any 1641, els que hi foren vençuts l'any 1714, i els que hi foren afusellats a les darreries del segle passat i l'any 1909, sentiran en llurs ossos o en llur cendra el sotrac d'un gran moment de la història.

I la muntanya mateixa percebrà l'alegria profunda de la pròpia redempció. Ha fugit dels seus dintres l'ànima dolenta — ànima exòtica — que hi havia entrat. I tornarà a ésser la muntanya amiga, la companyona i guardadora de la ciutat estesa als seus peus, per a bastir la qual dona segles ha les pròpies entranyes de pedra.

Perduda la maldat de l'ànima, la muntanya barcelonina perd la lleteria de la forma. Recobra la llibertat, recobra l'alegria i la figura noble.

Montjuïc era objecte, anys ha, d'un assalt veritable. Els jardins, pujant pels costats, havien assetjat el castell. I ara, en l'assalt final, la bandera de la nació senyoreja el cim.

El castell és nostre perquè l'ànima és nostra.

A. ROVIRA I VIRGILI

Retallada en el blau del cel per les resplendors del sol morent, diumenge a la tarda era hissada gallardament al cim de la muntanya de Montjuïc la bandera catalana. L'en senya gloriosa de les quatre barres oscil·lava majestuosa a la suau carícia del ventjol de marina. Montjuïc ja és nostre! El castell tenebros i ombrívul quedava dignificat i passava a ésser patrimoni del poble de Catalunya. Fou S. E. el President de la Generalitat qui volgué hissar personalment la nostra bandera nacional i donar a l'acte de reconquesta del castell la profunda significació i la transcendència històrica que té.

La corna inacabable de banderes catalanes que emplenaven diumenge a la tarda de taques grogues i vermelles els camins i corriols que menen al cim de Montjuïc constituïa una veritable croada alliberadora. A-nava a desaparèixer per sempre més el trágic pesombre de la muntanya fatídica. L'esperit de tants màrtirs de la fraternitat humanes.

Montjuïc ja és de Catalunya. La bandera catalana, espetegant als quatre vents, des del cim més alt del vell casolot, ens assenyala la redempció del castell secular. Ja no serà presó, ni lloc de tortures, ni repugnant masmorra ni recinte inquisitorial. Des del diumenge el castell de Montjuïc és caserna de les Milícies Antifeixistes; és el fogar de l'exèrcit del poble, de l'exèrcit de la llibertat i de la fraternitat humanes.

Montjuïc ja és de Catalunya. La bandera catalana, espetegant als quatre vents, des del cim més alt del vell casolot, ens assenyala la redempció del castell secular. Ja no serà presó, ni lloc de tortures, ni repugnant masmorra ni recinte inquisitorial. Des del diumenge el castell de Montjuïc és caserna de les Milícies Antifeixistes; és el fogar de l'exèrcit del poble, de l'exèrcit de la llibertat i de la fraternitat humanes.

EL TEMPS. — A Catalunya: El temps és variable per tot el país. S'observa cel núvol a les conques de Barcelona, part de les de Girona, Tarragona i conca de Tremp. Cel serà a l'Alt Pirineu, Lleida i curs inferior de l'Ebre.

Els vents són fluïxos amb predominació dels de Llevant.

La temperatura màxima a Pobla de Segur ha estat de 35 graus; la mínima a Ransol, de 3 graus.

Ben alta, ben dreta, ben sola, la bandera catalana que a tots ens representa, pot ésser el símbol que resumeixi la significació de les lluites que s'estan lliurant arreu d'Espanya contra l'opressió, contra el militarisme, per la llibertat.

(Foto. Segarra.)

PRENEN POSSESSIO DEL CASTELL

El diumenge, al matí, els representants de les entitats polítiques i obreres que formen part del Comitè Central de Milícies Antifeixistes, Ar-temi Aiguader, Jaume Miravittes i Joan Pons, prengueren possessió del castell per a destinar-lo a les necessitats de les milícies antifeixistes, com a caserna de concentració dels voluntaris que continuaven de van inscrivint a aquella organització.

(Passa a la pàgina 5)

MALESTAR ENTRE ELS INDIGENES DEL MARROC ESPANYOL

París, 24. — Un dels enviats especials de l'agència Havas comunica que continua regnant malestar entre els indígenes de la zona espanyola del Marroc, on les autoritats rebels espanyoles topen amb moltes dificultats — segons aquest corresponent — per a reclutar noves tropes.

ELS PATRIOTES ABISSINIS TENEN EL SEU GOVERN LEGÍTIM A GORE

Londres, 24. — L'Abyssínia Association publica una nota desmentint certes declaracions fetes pel senyor Eden i afirma que a Abissínia existeix en veritat un Govern situat a Gore que està en directa relació amb el Negus.

ELS FUSELLS, AL FRONT!

Un dispar de fusell al front és útil a la revolució.

Un dispar de fusell a la reraguarda és útil al feixisme.

Tot per al front! Tot per al front!

LES COMARQUES

REUS

Són adoptades disposicions per a portar proveïments al front i per a donar treball als obrers de la construcció

El Centre d'afiliats a la Caca ha pres una subscripció voluntària amb l'objecte de portar proveïments al front i per a donar treball als obrers de la construcció.

El Centre d'afiliats a la Caca ha pres una subscripció voluntària amb l'objecte de portar proveïments al front i per a donar treball als obrers de la construcció.

TORREGROSSA

El dia 15 - Per als que lluiten al front

Què passarà el dia 15? Ens preguntàvem uns dies abans del 15 d'agost tota vegada que els feixistes del nostre poble i com si obeïssin una consigna anaven pregonant que el dia 15 n'havia de passar alguna de grossa.

Effectivament, a primeres hores d'aquest dia els reaccionaris de diferents pobles de nostres comarques en feren alguna de les seves... però cap sense cap mena de dubte, de tan criminal com la d'ací a Torregrossa, on pocs minuts després de les dotze de la nit del 14 al 15, es va atemptar contra la vida del nostre volgut alcalde, Josep Bell-lloc i Solsona, al qual dispararen dos trets de pistola mentre estava a casa d'uns amics i des d'una finestra que dona al carrer de Lleida. Aquesta casa està en un paratge dels més isolats.

Sortosament el company Bell-lloc va resultar il·les i amb valentia contestà a trets els covards agressors que, aprofitant-se de la foscor de la nit, fugiren camp a través.

Heus ací el resultat d'aquell bum-bum dels feixistes de Torregrossa i la gentillesa d'uns criminals que, sense reparar en les fortes represàlies que aquesta agressió podria significar en aquestes circumstàncies, pretengueren acabar amb la vida d'un pare de família que, en plena joventut i en bona hora, fou elevat a la més alta magistratura del nostre poble, i en aquest càrrec ha vingut demostrant, ja abans del fatídic bienni negre i ara després del setze de febrer, les seves qualitats de ciutadà republicà i fervorós defensor de la classe treballadora, amb la sana i recta administració dels interessos municipals. En tots els seus actes ha sabut captar-se la simpatia i el general aplec dels veïns de Torregrossa.

Escrivim aquestes ratlles amb la satisfacció de saber que tot el veïnat republicà i conscient ha vingut condemnant aquest covard atemptat, rebent amb tal unanimitat i entusiasme aquest homenatge, l'afecte i simpatia que sent pel nostre alcalde Josep Bell-lloc.

El Comitè Popular i Ajuntament de Torregrossa porta a cap una actuació depuradora i de reparació amb tant d'encert que s'està captant la simpatia de tot el poble, fins i tot la dels dretans més fanàtics.

Han desaparegut ja els odís particulars i es tracta tothom amb tanta simpatia com si mai no hi haguessin hagut altres partits polítics que els del Front Popular.

Ahí mateix tingueren l'encert d'organitzar una recepta per tal d'ajudar els germans milicians que lluiten al front d'aragó. El poble respongué amb tal unanimitat i entusiasme que sorprenge tothom ja que en dues hores foren dipositats a la casa de la Vila, quarter general de les milícies, els gèneres següents:

Gallines, 313; anecs, 35; coloms, 8; conills, 257; cabrits, 1; dotzenes d'ous, 1175; fetsols, 53 kgs; fruita, 17; cebes, 198, kgs; patates, 1932 kgs; escarola, 20 kgs; xampany, 6 ampolles.

Tots aquests gèneres foren lliurats amb caràcter de donatiu voluntari, per als companys que lluiten al front, a la Comissaria de la Generalitat de Lleida. Comitè de Proveïments.

Com a resultat d'aquesta recepta, dimenge passat, foren dipositats a l'oficina quatre cistells de queviures, amb tota mena d'aliments, ous, verdures, conserves, embotits, aviram, etc.

Hom pot dir que en tota la comarca del Baix Llobregat existeix gran entusiasme, per a contribuir a la lluita antifeixista.

TORTOSA

Del front de Guadix

A l'Ajuntament d'aquesta ciutat hem pres amb el militar Ramon Puigades Balsega, del front de Guadix, el qual estigué sis dies empresonat en poder dels feixistes.

L'esmentat militar ens ha informat que els feixistes per tal d'apoderar-se de la població de Guadix es van disposar de guàrdies civils. Foren reunits molts habitants a la plaça de l'esmentada població, per tal d'informar-los que la República estava en perill i que l'anaven a defensar. Una vegada aplegada molta gent a la dita plaça metallàren homes, dones i infants.

Guadix estigué sis dies en poder dels feixistes. Durant aquests temps cometent tota mena de malvestats.

El dia 10 del mes que som, una columna de forces feixistes entrà per la carretera del sud de Laze, seguida de dos columnes més addictes a la República, dirigides pel capità d'Assalt senyor Josep Ferrer. Les esmentades forces, protegides per l'eficaz intervenció activa de l'aviació, van entrar, balentant, a la població i aconseguiren acabar amb els feixistes que s'havien fortificat en els edificis i barricates.

El militar Puigades també ens diu que entrà a un convent de monges del carrer Rodel, 35, i en tancar una estatueta descobrí una calaixeta que contenia 45.000 pessetes en bitllets, 400 pessetes en monedes i valors de l'Estat, que sumaven, tots plegats, uns 75.000 pessetes.

Totes aquestes quantitats les va lliurar al seu cap, el capità d'Assalt senyor Ferrer, el qual felicità el dit militar pel seu comportament tan honrat.

Al començament i a l'acabament de la funció benèfica celebrada al cinema Coliseum d'aquesta ciutat a profit dels Hospital 1 de la Gran Rota, l'orquestra «Batavia Jazz» tocà «Els Sedadors». L'himne nacional català de la nostra Catalunya lliure fou escoltat a peu dret i homenatjat per una xarrodosa ovació pel nombros públic que emplenava de rom a gom el local.

ANGLESOLA (Lleida)

Molta vianda cap a Tardienta

El Comitè Antifeixista d'Anglesola, durant aquests darrers dies ha realitzat una antena companyia a profit dels que lluiten contra el feixisme. Malgrat la seva poca densitat de població, aquesta localitat lleidatana ha fet un veritable esforç, en recaptar gran quantitat de vianda per als heroics lluitadors de Tardienta.

Anglesola acaba de trametre per a aquestes terres d'aragó 600 caps de peix: 60 sacs de patates i gra quantitat de pennis, arròs, embotits, conserves, etc.

Clinica Mental

(Torre de Campderrà)
A LLORE DE MAR (GIRONA)
TEL. 100
Per a l'assistència dels malalts nerviosos, mentals i tòxicomans d'ambdós sexes

Métre Director Resident
Doctor Bernat Carreras
Visita a Barcelona: els dijous

Un altre atropellament

A la Barceloneta un auto que es féu escolpar va atropellar Manuel Auriol i Martínez, de 51 anys, i li va causar lesions d'importància.

la humanitat

ASSOCIACIÓ MUSICAL 'HISPANIA' U. G. T.

La Junta Provisional de la Secció d'Artistes de Varietats de la F. R. I. E. U. G. T. (U. G. T.) comunica a tots els seus afiliats de la Secció que aquesta setmana seran presentats els Estatuts de la Societat, es tractarà dels problemes pendents i es farà l'elecció de la Junta que regirà la nostra Societat en el futur, per la qual cosa es comunicarà oportunament la data i lloc on es celebrarà la dita assemblea.

La nova Junta dels Organitzadors d'Espectacles Públics i els seus similars adherits a la U. G. T.

En l'assemblea general que celebraren els organitzadors d'Espectacles Públics i els seus similars, adherits a la U. G. T., fou nomenada la Directiva, que quedà constituïda com següent:

President, Frederic Bassó; vice-president, Leopold Moral; secretari, Arnold Segarra; vice-secretari, Joan D. Espinosa; tresorer, Antoni Abella; comptador, Josep Salvatella; vocals: Alexandre Molina, Tescitón de la Torre, Alfred Mer, Enric Ros i Ricard Hermu.

FRONTO TXIKI - ALAI

Avui, tarda, a les 4: LUMI-AURORA contra ANTONIA - TONI. - Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS

Avui, dimarts, tarda, a les 4: A PALA: QUINTANA II - UNAMUNO contra AZURMENDI - URZAY. - Detalls per cartells.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a les 4 i 1/2 cada tarda, grans partides i què- nients americanes: GOENAGA II contra GUILLERMIN - ANSOLA.

Kennel de Sarrià

Avui, dimarts i cada tarda, a les 5 en punt:

Interessantíssimes curses de Hebrers

ESPECTACLES PER A AVUI

(A tots els teatres començarà la funció a dos quarts de sis de la tarda)

APOLLO.-Dramas. Direcció: Salvador Gual. «EL SOL DE LA HUMANIDAD». Diverdres, estrena de «AGUILAS NEGRES».

BARCELONA.-Comedies. Direcció: Manuel París. La comèdia d'Archieves i Estremera, «EL ROMANESQUE DE LA SIMPATIA», per Ricard Fuentès. Anita Tormo, Robert Samso.

CIRCA BARCELONA.-Varietats: Aurora, Enriqueta de Arc, Remedio, Troupe Diaz, Germans Ranzon, «Los chavallitos sevillanos», Jimmy Stanford, «Los Bohemes», Festa andalusa, Gedeon, Asunción Balcells i Germans Barcelona.

COMIC.-Revistes. Margarita CARBA. «El Rey de las Revistas», que quin val: «MUJERES DE FUEGO», de roman i G. del Castillo i M. Alonso.

ESPAÑOL.-Vodvil. Direcció: Pep Santpere. Primera actuació: Pepeta FOMES: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

NOVETATS.-Compania lirica Antonio PALACIOS: «El Pataudo», per Herminia, Sanyer, Pepeta Fomes i tota la companyia.

EL PERSONAL DE TELEFONS AL FRONT DE TREBALL

Dimenge, a la Telefónica tingueren lloc cin actes extraordinàriament simpàtics, que palesaren la competència que hi ha entre el personal, el delegat interventor, del Govern de la Generalitat, ciutadà Pere Foix, i la nova Direcció de la Companyia, suara nomenada per haver estat destituïts els antics caps.

A les onze del matí es reuní tot el personal en un «reunament» de l'edifici de la Plaça de Catalunya. Pronuncià unes paraules Pere Foix, posant de manifest la satisfacció per la col·laboració entusiasta que li ha prestat i el presta el personal, la qual cosa significa l'adhució a la República, que d'una manera tan vil volgueren arrabassar-nos: els feixistes i generals traidors.

Després de les abrandades paraules de Pere Foix, aquest féu la presentació al personal del nou Director i Sots-director, mister Carroll, Vanturbergen i C. G. Chester, el darrer representant de la International Telephone and Telegraph Corporation.

Foix acabà el seu parlament amb un visca a la República del Front Popular, que fou unànimement contestat, bo i essent ovacionat en acabar.

Tot seguit parlaren els nous Directors manifestant llur adhesió a la República i a la lluita antifeixista, i demanaren la col·laboració a tots els empleats.

També parlaren Terren i Cerveró, en nom del Sindicat de Telefons, i coincidiren en l'encert que na tingut la Companyia a nomenar Director mister Carroll, ensenys que manifestaren estar disposats a treballar mes que abans a cregar de tots els sacrificis, per la República i per la llibertat.

Pere Foix, igual com mister Carroll i els delegats obrers, rebieren per part del personal de totes les Centrals —puix que la reunió de la Plaça de Catalunya es reproduí a la Traversera i al Clot— grans mostres de simpatia, bo i essent ovacionats tots dos pel personal, que victorejà la República, el Front Popular, la C. N. T. i la U. G. T.

LA COMISSARIA GENERAL DE BANCA, BORSA I ESTALVI I LES SEVES DEPENDENCIES

La Comissaria General de Banca, Borsa i Estalvi i les seves dependències, a partir d'avui, dia 25, el Comitè central de Proveïments pagarà, en la seva Secció de Comptabilitat, totes les factures conformades, l'import de les quals no sigui superior a mil pessetes.

Els rebuts s'hauran de presentar al cobrament per duplicat i acompanyant els vals corresponents. Els pagaments seran fets de 9 a 12 del matí.

Mort per accident de treball

A l'Hospital Clínic va ingressar ahir, procedent de Ribarroja, l'obrer Josep Ambrós i Busel, de 29 anys, que presentava ferides greus per accident de treball. Al cap de poca estona d'haver ingressat a l'Hospital el dissortat obrer va deixar d'existir.

EL GEST D'UN ANTEFEIXISTA

ITALIA

Es va treure l'anell de prometatge i el donà per al Socors Roig Internacional

En la recepta feta dimenge pel Socors Roig Internacional, a Barcelona, donaren gran veritablement emocionants. Una noia postulant s'apropà a una ciutadà perquè col·laborés amb el seu donatiu a la recepta; aquest es tregué un anell de prometatge, escrivint li següents paraules: «Llura l'anell de la meua vida, la meua esperança, la meua fe, la meua confiança, la meua vida, la meua esperança, la meua fe, la meua confiança».

Ahí, a la tarda, una comissió del Socors Roig Internacional féu lliurament de l'anell a l'honorable President de la Generalitat senyor Lluís Companys.

El Cupó dels cecs

En el sortej públic efectuat ahir, dia 24 d'agost, al Passatge de la Pa, tel. 14372, sortiren premis dels números següents de totes les sèries: amb 25 ptes., el 724, i amb 3 ptes., el 24, 124, 224, 324, 424, 524, 624, 724 i 824.

La plaça d'Antoni López ara es dirà plaça del capità Bardeau

L'estàtua ha estat enderrocada

Ahí, a la tarda, s'efectuà l'acte de canvi de nom de la plaça que fins ara ha estat anomenada d'Antoni López. Aquesta plaça es dirà, en endavant, del capità Bardeau.

Com es recordarà, el capità Maximilià Viandreau va morir heroicament el 6 d'octubre de l'any 1894, en la lluita davant de l'antiga Capitania general.

En l'acte d'ahir, fou llegida a terra l'estàtua del primer marqués de Comilles, i al cantó del pedestal que donava davant de l'edifici de Correus, hi fou col·locat un retrat del capità Bardeau, emmarcat amb una bandera roja i amb moltes flors.

Fou també col·locada la inscripció següent: «Plaça del capità Bardeau, marítim de la Llibertat». A dal del monument hi fou col·locada una bandera roja.

En el moment d'esser enderrocada l'estàtua de López, foren llançats diversos visques a la Llibertat i a l'esmentat capità.

Per manca del respecte a l'autoritat

La policia va llurar al jutjat de guàrdia una lletra que un comerciant de la plaça de la República va dirigit a la Companyia Telefónica, en la lletra es donava de baixa del telèfon. En aquest escrit consten algunes frases despectives per a les autoritats.

LA CULTURA

Les classes populars es mobilitzen per a la constitució de la Universitat Popular

Dimenge es celebrà un important acte al Teatre Poliorama

Organitzat pel Comitè Pro Cultura Popular, en el qual estan representats tots els centres polítics i entitats culturals obreres, s'celebrà dimenge al matí, al teatre Poliorama, un acte a favor de la Universitat Popular.

El teatre es veié ple de gom a gom. A l'escenari hi havia una gran pancarta amb la següent inscripció: «El poble tindrà la seva Universitat». L'acte fou radiat per les emissores de la Generalitat de Catalunya.

Feren ús de la paraula un representant de les Joventuts Llibertàries de Catalunya; Riquer Palau, de la Ponència iniciadora de la Universitat Popular; Bernard Esparza, per l'Associació Universitaria Obrera; Emilia Vaquer, per la Federació Estudiantil de Consciències Lliures; Gabriel Capó, de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, i Simó Armengol, per l'Ateneu Politecnic.

Finalment féu ús de la paraula, en nom del Comitè Pro Cultura Popular, el doctor Fèlix Martí i Ribó.

Començà dient que estem assistint al despertar de la letargia secular en què ha estat submergit fins ara el poble i al resplendiment d'una nova aurora de creació i vida.

S'estén en llargues consideracions sobre la lluita que la classe treballadora i totes les forces antifeixistes del país estan portant a cap per a l'extermi del feixisme.

Diu després que fins ara la cultura era un clos tancat al «revel del capitalisme, i que cal posar-la lliure de traves i privilegis al servei del proletariat. Combe la posició dels intel·lectuals que adopten les línies de l'art per l'art i la independència de l'espirit. Afegeix que l'intel·lectual ha de posar-se al costat del poble i compartir amb ell les seves alegries i les seves penes. Si no fan així —digué—seran bandejats pel poble.

La Universitat Popular que anem a bastir—proseguí dient—no establirà cap mena de dualisme respecte a la Universitat oficial. Ans al contrari, aquesta serà una continuació d'aquella. La Universitat Popular formarà una cultura bàsica «onamental que servirà per a l'ingrés als estudis superiors de la Universitat oficial.

Crearem també unes «Asiões Culturals que, proveïdes d'equips de professors, teatre, ràdio, etc., recorran tots els pobles de Catalunya i d'Espanya després, en una tasca intensa de difusió de la cultura popular.

El doctor Martí Ribó acabà el seu discurs sol·licitant el concurs de totes les classes populars per a la constitució de la Universitat Popular, pedra bàsica de l'edifici de la revolució.

Tots els oradors foren aplaudits amb gran entusiasme. Abans de donar-se l'acte per acabat, un estudiant francès trameté, a través del micròfon, una salutació als antifeixistes espanyols.

Notes del C. E. N. U.

NO ES POSSIBLE OBRIR EN GARA AL PUBLIC LA BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El treball d'arregleja i ordenació dels llibres procedents de les biblioteques incautades, absorbeix de tal manera les activitats de personal de la Biblioteca de Catalunya, que no és possible encara d'obrir normalment al públic la sala de lectura.

En el desig, però, de facilitar la consulta dels seus llibres a tots els que puguin necessitar-los, sobre tot en els moments actuals, que exigeixen el màxim rendiment de les aptituds de tothom, des d'avui, dimarts, tornarà a obrir al públic el servei de préstec en les condicions reglamentàries.

Els llibres sol·licitats abans de la una de la tarda, podran ésser retirats el mateix dia de cinc a set.

Els lectors que posseeixin llibres en préstec, la data de retorn dels quals s'hagi escaigut, són pregats de retornar-los a la Biblioteca per a la normalització del servei.

L'entrada serà per la porta que dona al pati dels Tarongers.

NOTICIARI

Federació Estudiantil de Consciències Lliures.

Es convoca tots els alumnes de l'Escola Industrial a l'Assemblea que es donarà demà, a les quatre de la tarda, al local de la Unió Cooperativista Barcelonesa (Urrell, 150).

Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyança de Sabadell.

Tots els mestres nacionals, particulars, llicenciats i auxiliars de l'ensenyança en tots els seus graus de la comarca de Sabadell que vulguin inscriure's a la F. E. T. E., poden passar pel domicili social, Sant Pau, 2 (abans Acadèmia de Belles Arts) de 6 a 8 de la tarda.

El Comitè Executiu del Deganat de Mestres Nacionals de Barcelona avisa tots els afiliats a dita entitat que no hagin omès la tarja de declaració d'hereus que a la major brevetat ho facin.

D'ocórrer la defunció d'algun company que no hagués omès aquest requisit, aquest Comitè declina tota responsabilitat pel que fa referència al lliurament dels socors per defunció, segons els articles 33 i 35 del nostre Reglament.

— Als mestres particulars en general s'els comunica que l'Associació del Magisteri Particular de Catalunya i Balcells convocarà una assemblea general extraordinària en un estatge adequat, i dia a assenyalar de la propera setmana, a l'objecte d'orientar tots els companys per l'obertura del proper curs acadèmic i poder ultimar la legalització sindical. La convocatòria es publicarà a tota la premsa en general.

GENERALITAT DE CATALUNYA

EL PRESIDENT COMPANYS FOU COMPLIMENTAT PEL VICEALMIRALL ANGLÉS I CELEBRA UNA CONFERENCIA AMB EL MINISTRE DE TREBALL -- EL CONSELLER D'AGRICULTURA I PROVEÏMENTS REGULA ELS SERVEIS AGRÍCOLES

El President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, passà el matí al seu despatx particular de la Residència.

A migdia estigué breus moments al despatx oficial per tal de rebre al vicealmirall de l'esquadra anglesa M. J. H. Binney, que es troba al nostre port comandant el vaixell de guerra «Shropshire». Anava acompanyat pel cònsol d'aquell país.

El senyor Companys rebé també al tinent Ferran Gil, que resulta ferit al front aragonès.

El secretari del President, senyor Piquet, salutà els reporters en nom del senyor Companys i els digué que no hi havia notícies d'interès informatiu.

Visitants a Presidència

S. E. President de la Generalitat va rebre ahir a la tarda el cap del Govern, Sr. Casanoves, i al conseller Sr. Terradellas, els quals el visitaren després de celebrar el Consell.

El President Sr. Companys rebé també la visita del ministre Sr. Lluhi i Vallesca, la del senyor Pere Coromines i altres significades personalitats.

A la Presidència del Consell

El President del Consell de la Generalitat, senyor Casanoves, no rebé ahir als periodistes. Romangué tot el matí al seu despatx del Consell del Parlament rebot visitant el Consell, establint amb el general Aranguren, cap de la Quarta Divisió, i amb el conseller d'Economia i Serveis Públics, senyor Joan Terradellas.

També rebé la visita del diputat senyor Banyeres, del periodista suís Pierre Nicole i el diputat de la mateixa nacionalitat Víctor Fisse.

L'estat de la Comissaria de Banca

La Comissaria General de Banca, Borsa i Estalvi, pública a partir d'aquesta data, la Comissaria Delegada d'Estalvi i les seves dependències han quedat instal·lades al carrer de Fontanella, número 7, entressol, telèfon 22191. Hores de despatx, de dos quarts de deu a dos quarts de dues.

Control agrícola

El conseller d'Agricultura i Proveïments ha dictat les següents disposicions que ha publicat el «Butlletí Oficial»:

«Ordre. Com que la producció de blat a Catalunya és deficitària, en previsió de les contingències desfavorables que aquest fet podria produir en el futur immediat, cal apellar a tots els recursos per a millorar els conreus i augmentar la capacitat productiva de la terra mitjançant la utilització per a la sembra de les varietats de blat que els tècnics considerin de major rendiment.

Per tant, d'acord amb el Consell d'Economia de Catalunya, He resolt: Autoritzar la Direcció dels Serveis Tècnics d'Agricultura per a requisar les partides de blat necessàries per a la propera temporada de sembra que, atesa la seva qualitat, assegurin una major producció, pagant-les al preu de taxa que es fixarà oportunament i que per cap concepte no podrà ésser inferior al de 49 ptes. els 100 quilos.

Barcelona, 20 d'agost del 1936.»

«Ordre. Com que l'acte que es produïx a les comarques del Baix Ebre és un article de primera necessitat, el comerç del qual cal controlar rigorosament, no sols amb el propòsit d'assegurar el consum interior de Catalunya, ans també perquè les transaccions s'efectuïn dintre dels límits que permeten les orientacions econòmiques sorgides del moment actual.

He resolt: Primer. La Comissió Arrossera del Baix Ebre, ultra les facultats que li són atribuïdes en l'Ordre del dia 14 de setembre del 1934 constituint-la, resta autoritzada per a controlar la indústria arrossera del Baix Ebre, al qual efecte designarà, d'entre llurs components, el Delegat o Delegats que cregui necessaris per a intervenir el funcionament de la Federació dels industrials arrossers, radicada en aquesta comarca.

Segon. El Delegat de la Generalitat a la Comissió Arrossera del Baix Ebre i a la Federació Sindical d'Agricultors Arrossers, de València, senyor Eduard Simó i Noya, Cap dels Serveis Tècnics d'Agricultura, en el termini d'un mes, elevarà a aquesta Conselleria un informe proposant les mesures reclamades pel nou estat de coses, a adoptar en la propera campanya.

Barcelona, 20 d'agost del 1936.»

«Ordre. Atès que per a organitzar la inspecció de les exportacions agrícoles es fa present que permetin conèixer d'una manera exacta les modalitats bàsiques de les operacions efectuades en el darrer trimestre.

He resolt: Totes les empreses exportadores de productes agrícoles presentaran a la Delegació Inspectora de les Exportacions Agrícoles, adscrita a aquesta Conselleria, en el termini màxim de tres dies a partir de la publicació d'aquesta Ordre, una declaració jurada de les exportacions efectuades des del dia 1r de maig fins a la data, quantitat exportada, qualitat, preu i crèdits sobre l'estranger que tenen en cartera.

Barcelona, 22 d'agost del 1936.

El conseller d'Agricultura i Proveïments JOSEP CALVET I MORA.

Els artistes al servei de la causa contra el feixisme

El mestre Enric Morera ha estat al despatx del conseller de Cultura per a oferir-se el personalment a les associacions corals que té sota la seva direcció, per a la celebració de festivals a profit de les víctimes del feixisme.

Amb la mateixa finalitat s'ha ofert

Los fabrques de curitis no hauran de tancar

Les gestions fetes pel conseller d'Economia per a resoldre el conflicte que amenaçava el tancament de trenta fàbriques de curitis de la comarca de Vic, han fet que pogués arribar-se a un acord entre els venedors de pells i els elements industrials. També s'ha interessat el senyor Terradellas perquè l'Ajuntament de Roda (Abaçete), trameti dos vagons de zumaque que són necessaris per a aquelles indústries.

Reclamació d'industrial

La Generalitat de Catalunya fa arribar als industrials que a continuació s'esmenten, la necessitat que avui, dimarts, a les hores que s'indiquen a cada un d'ells, compareguin a l'Oficina reguladora del pagament de salaris, instal·lada a l'Institut Maragall, Província 187.

Massaguer, Dolores, Rda. de Sant Pere, 6, 2n. 2a, a les deu del matí. Llorens, Emili, Mallorca 520, balcons a les onze del matí. Ramon Caniz, Isidre, Eures 8 i 10, demà, dimecres, a les onze del matí.

El «Butlletí Oficial»

En les edicions d'ahir i de diumenge, el diari oficial de la Generalitat, publica, entre altres, les següents disposicions:

Finances

Decret (rectificat) dictant normes per a l'execució del règim atenuat

a Ventura Gassol el pianista Blai Net i el mestre Josep Comella, director de l'Orfeó d'Eco de Catalunya.

Ordre aclarint l'abast del Decret del dia 5 d'aquest mes, relatiu a atresorament de plata i bitllets de Banc.

Ordre establint els assumptes de despatx ordinari, la signatura dels quals ha estat delegada en el director general de Finances pel Decret del dia 19 del mes que som.

Cultura

Ordre delegant en el diputat al Parlament de Catalunya, senyor Manuel Serra i Moret, la Presidència del Tribunal encarregat de resoldre el concurs per a la provisió d'una plaça de bibliotecària de l'Escola Superior d'Agricultura de la Generalitat.

Obreres Públiques

Ordre adaptant i acoblant a la plantilla del Pressupost vigent el personal tècnic-administratiu i auxiliar adscrit a les Oficines Tècniques de la Direcció d'Obreres Públiques, d'acord amb el Decret del 15 de maig del 1936.

Ordre adaptant i acoblant a les places de les respectives classes de funcionaris, els ajudants, sobrestants i delinquant adscrits al servei d'aquest Departament, d'acord amb el Decret del 15 de maig d'enguany.

Treball

Ordre nomenant auxiliars segons de la plantilla definitiva d'aquest Departament, diversos funcionaris inamovibles.»

El coronel Villalba i el camarader Estivill a General Motors

El dissabte passat visitaren la fàbrica d'automòbils i camions de la General Motors Peninsular l'heroic coronel Villalba i el nostre camarader Angel Estivill.

El Comitè obrer de la fàbrica els acompanyà en la seva visita i els ensenyà els camions que s'estan construint per als diversos serveis del front, com són taller de reparacions de cotxes, equips de soldadura autògena, de reparacions de ponts, de reparacions telefòniques, etc. Una de les coses que els interessà més profundament foren els equips de llançabombes que s'estan construint en sèrie per a la base aèria de Santanyena. També examinaren els dos cotxes ràpids de serveis d'enllac de campanya, que sortiran per a l'ús de les seves columnes.

Tots els treballadors de la fàbrica, en assabentar-se de la visita, es reuniren en un dels departaments i el camarader Estivill els adreçà una allocució vibrantíssima en la qual establí, amb frases emocionants, la necessitat d'intima compenetració que existeix entre els treballadors que lluiten al front i els que a la rera guarden dediquen tot el seu esforç per assegurar a aquells els subministraments dels materials de guerra, de transport i de subsistència, que els permetin avançar el moment de la victòria final. Soldats tots de la Revolució, va dir, la història del nostre moviment determinarà exactament, com la glòria del temps correspon als que lluiten amb el fusell i la metralladora com als que llauran el camp i fabriquen a ciutat. I acabà dient: «Durantem-nos tots que no hi ha treva en el nostre esforç per abatre l'enemic, perquè així establirem les bases d'un món nou, flamant de llibertat, de justícia i de progrés.»

L'acomiadament fou molt emocionant i donà als lluitadors del front la seguretat que els treballadors de General Motors es superaran per fer-se dignes del greu moment que estem vivint.

LA MORT DEL CAPITA CONTE HA ESTAT UNANIMEMENT SENTIDA

Declaracions del comissari d'Ordre Públic

El comissari general d'Ordre Públic, senyor Gómez García, conversà breument, ahir al matí, amb els informadors, als quals donà compte que havia assistit a l'enterrament del capità Conte, junt amb altres autoritats.

«Ha estat un gran dolor per a mi la mort de l'heroi capità Conte. Era una república com n'hi ha poca, que mai no havia alterat la seva trajectòria d'home lliure i amic del poble. No cal que remarqui la seva actuació en aquest sentit. Tothom la coneix i més encara els elements esguerrats als quals tant defensà quan el sis d'octubre. Una gran pèrdua per a la República ha estat el traspàs del gloriós capità Conte. Tot ho havia donat per l'ensenyà tricolor. Tot fins la vida...»

Després, referint-se a la gran quantitat de joies i objectes de valor que continuament són trobats pels agents de policia, manifestà el senyor Gómez García que aquests objectes apareixien especialment en força quantitat en les cases abandonades pels seus propietaris, i que seguitament tots eren portats des de la Comissaria a la Generalitat, a disposició de la qual restaven.

AHIR FOU ENTERRAT EL CAPITA CONTE

I també el guàrdia civil Ramon Ayala

Ahir, al matí, a les onze, es verificà l'enterrament del guàrdia civil Ramon Ayala, que deixà d'existir diumenge, a conseqüència de la ferida rebuda el dia 20 de l'actual en disparar-se-li l'arma a un milicià a la caserna del carrer de Consell de Cent.

A la mateixa hora, i conjuntament, es verificà també el del significat republicà, capità d'infanteria i defensor, d'un dels complicats en els fets del 6 d'octubre, Josep Conte i Camps, traspassat a conseqüència d'un atac d'apendicitis després de dos mesos d'hospitalització. La comitiva fúnebre sortí de l'Hospital Militar i es dirigí pel carrer de Pelai i centre de les Rambles, fins a la caserna de la guàrdia civil establerta en aquest punt, on s'acomiadà el dol. Aquest el presidien el general de la guàrdia civil, senyor Aranguren, el comissari general d'Ordre Públic, senyor Gómez García, al qual acompanyava el seu secretari, el capità Luengo Muñoz; el senyor Escofet, en representació de l'alcaldia; els coronels de la guàrdia civil, senyor Escobar Huertas i Brotons Hidaigo, i el tinent coronel del mateix cos, senyor Modest de Lara i Molina.

Figuraven a l'acompanyament el capità Ricart, d'altres destacats elements de la política catalana, representacions amb les seves banderes, de grups de milicians i «rabassaires» de Barba del Vallès, així com també totes les classes i individus de la guàrdia civil francos de servei, els quals, junt amb els milicians, han desfilat davant els cadàvers saluats amb el puny en l'aire.

Entre les nombroses corones que cobrien per complet els cotxes fúnebres, ocupant, a més a més, una camioneta de la Guàrdia civil, n'hi havia del personal de Conselleria de Governació, esquadrons de la Guàr-

Les funcions dels interventors de la Generalitat a les indústries

Establerta la intervenció de la Generalitat en algunes indústries es fa necessari fixar els límits de la funció interventora.

Per tant, A proposta del Conseller d'Economia i Serveis Públics i d'acord amb el Consell Executiu,

DECRET: Article primer. — Els Delegats de la Generalitat de Catalunya en les indústries intervingudes tindran les funcions següents:

a) Donar la conformitat perquè el Comitè Obrer de Control pugui retirar cabals i atendre els pagaments d'acord amb allò que disposi o tingui disposat la Generalitat.

b) Avalar, si escau, totes les disposicions de caràcter general que per la normalització i organització del nou ordre social siguin dictades pel Comitè Obrer de Control.

c) Donar la conformitat, si escau, les nòmines de personal i en general a tots els talons i altres documents que representin moviment de cabals.

d) Aprovar la relació diària dels ingressos i despeses.

e) Posar-se en relació amb els organismes oficials per quant es refereix al compliment de la legislació vigent.

f) Coordinar en col·laboració

amb el Comitè Obrer de Control i, si escau, amb el Consell d'Economia, el Comitè Permanent d'Indústria, la Comissió de la Indústria de la Guerra o alguna de les Delegacions d'aquests organismes, tot quant es refereix a l'adquisició, col·locació o intercanvi de productes.

g) Inspeccionar la seguretat i la higiene industrial, els sistemes de fabricació, els càlculs de preus de cost, etc.

h) Controlar l'assessorament tècnic resolvent els problemes de la indústria en col·laboració amb el Comitè Obrer de Control respectivament.

Article segon. — Quan la indústria estigui afectada pel ram de Guerra, el Delegat de la Generalitat actuarà sempre d'acord amb el Vocal de la Comissió de la Indústria de Guerra especialment encarregat de la branca industrial a què pertanyi la indústria intervinguda.

Article tercer. — Periòdicament i com a mínim un cop cada vuit dies, els Delegats de la Generalitat donaran compte per escrit al Conseller d'Economia i Serveis Públics de la marxa de la indústria intervinguda i de les principals operacions realitzades.

— Barcelona, 24 d'agost del 1936, Lluís Companys.

— El Conseller d'Economia i Serveis Públics.

La Generalitat s'incarta de l'empresa «Carbons de Berga S. A.»

L'empresa «Carbons de Berga, S. A.», ha estat abandonada per la representació patronal que no ha comparegut en l'esmentada indústria minera dintre el termini que fixa el preceptat del 8 dels d'agost del 1936.

Atès que la incomparència de la representació patronal, d'acord amb l'article 2n. de l'esmentat Decret, pot donar lloc al fet que la Generalitat s'incarta de l'empresa abandonada la qual s'ha de portar a terme de conformitat amb les prescripcions de la repetida disposició;

A proposta del Consell d'Economia i Serveis Públics i d'acord amb el Consell Executiu,

DECRET: Article I. — Es procedeix a la incautació de la Societat Anònima Carbons de Berga, per incomparència de la representació patronal d'acord amb el Decret del 8 d'agost del 1936.

Aquesta incautació comprèn també tots els béns i valors de tota mena que siguin part del negoci.

Article II. — La Generalitat de Catalunya avançarà les quantitats necessàries per al pagament de salaris als obrers tal com ho ha fet en la quinzena últimament venuda, mentre els cobraments del carbó subministrat o de qualsevol altra producció resultin insuficients.

Article III. — Tots els ingressos de la indústria es destinaran precisament, per l'ordre que s'indica, a les atencions següents:

a) Al pagament de salaris als obrers.

b) A la destinació que acordí el Comitè Obrer de Control amb l'assessorament de la Generalitat.

Article IV. — Tot el carbó subministrat procedent de les Mines de Figols amb posterioritat al 19 de juliol del 1936, s'entendrà venut amb pagament a termini normal, a preus no inferiors als de taxa per al carbó asturià, amb una compensació de port per diferència de qualitat, en garantia del normal rendiment econòmic de l'explotació i de les quantitats avançades per la Generalitat.

Article V. — Els compromisos econòmics i comercials contraïts per la Societat Anònima Carbons de Berga, seran objecte de revisió i resten subjectes a ulteriors disposicions.

Article VI. — L'ordenació de l'explotació i administració de la indústria, resta a càrrec del delegat de la Generalitat de Catalunya, que actuarà d'acord amb el Comitè Obrer de Control.

Article VII. — Es ratifica el nomenament de l'enginyer de mines senyor Pere Guasch i Joan pel càrrec de delegat de la Generalitat de Catalunya en la indústria «Carbons de Berga».

Barcelona, 24 d'agost del 1936 — Lluís Companys. — El conseller d'Economia i Serveis Públics Josep Terradellas.

Comprovació de fars, direcció i frens dels vehicles

Ateses les circumstàncies actuals que fan més que mai necessària la comprovació de fars, direcció i frens, dels vehicles de tracció mecànica, comprovació que des de fa temps es practica a Madrid i que no es practica a Catalunya per manca dels parells tècnics adients, comprovació d'altra banda, molt necessària per garantir la seguretat del públic, com ho prova la importància que se li dona en països estrangers i les prescripcions que conté el Codi de la Circulació a aquest efecte;

Atès que el Comitè Permanent d'Indústria tenia en estudi el projecte per a portar a terme el muntatge d'estacions d'aquesta classe a totes les Delegacions d'Indústria de Catalunya i en especial a la de Barcelona;

Atès que el propietari de l'estació de mesuració de la potència dels dispositius de frenatge de vehicles amb motor mecànic, comprovació de fars i de la direcció per a la pràctica dels reconeixements previstos als articles 215, 258 i 259 del Codi de la Circulació, ha abandonat el seu establiment industrial quedant els pocs obrers que es cuiden d'ell sense control;

D'acord amb el Consell Executiu i a proposta del conseller d'Economia i Serveis Públics,

El conseller d'Economia i Serveis Públics, Josep Terradellas.

Disposicions oficials relatives al matrimoni

Aquest podrà contreure's condicionalment

El «Butlletí Oficial» ha publicat una disposició del Conseller de Justícia, redactada així:

DECRET: Existeixen nombrosos particulars que pretenen contreure matrimoni i no poden completar l'expedient amb algunes de les certificacions exigides per l'art. 86 del Codi Civil, bé per trobar-se les localitats corresponents a poder dels facciosos, ja sia per la desaparició casual o provocada dels llibres del Registre Civil en altres localitats, fins i tot en territori de la Generalitat de Catalunya.

Per altra banda, són molts els milicians, soldats o individus dels Cossos armats, que havent d'incorporar-se a algunes de les columnes que actuen al front de batalla o d'acomplir missió perillosa, tant si estan domiciliats al lloc on prenguin contreure matrimoni com si són transients, presenten al front de la publicació d'edictes, presentació de documents i els altres requisits legals exigits.

Les inscripcions d'aquests matrimonis sortiran dels mateixos efectes, però, condicionals mentre no s'acrediti en forma fentant que els treballs reunits les condicions exigides per la Llei de Matrimoni del 28 de juny de l'any 1931, en la gona del cap. III, títol 4art, del llibre primer del Codi Civil i la Llei de majoria i habilitació d'edat de 1934.

Justificada l'existència de llibres dels contraents i de les altres condicions legals exigides, es posarà al marge de la inscripció, el nant-l'acta definitiva.

Article Tercer. Contra la resolució del Jutge no autoritzant la celebració del matrimoni, els interessats podran formular recurs d'apel·lació en el termini de tres dies, davant el Conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, que resolrà definitivament.

Article Quart. La responsabilitat civil i criminal es presumirà que de recaure únicament i exclusivament damunt dels interessats a raó dels fets adduïts i dels documents que hagin aportat. També s'aurà sobre els funcionaris judicials autoritzats quan es demostrï que els ateny en alguna forma.

Barcelona, 21 d'agost del 1936. Lluís COMPANYS.

El Conseller de Justícia, J. QUERO I MOLARES.

Col·lectors, Fuster, Martí, tres catalans que caigueren per la llibertat

Diumenge foren posats uns pomells de flors al lloc on moriren

Diumenge, al matí, s'efectuà l'acte de dipositar uns ramells de flors al lloc on caigueren heroicament defensors de Catalunya i la llibertat el diputat al Parlament de Catalunya Amadeu Col·lectors (pare); Joan Fuster, agent de la Generalitat i Josep Martí, militants del Casal d'Esquerra Estat Català de Gràcia.

A l'acte, ple d'emoçió, hi prengué part la seva família, els seus amics, els defensors de la República, els soldats i molts d'altres que ens donen molt a recordar.

La nena Rosa Maria, d'Estat Lliure de Catalunya, recità la poesia «La Bandera Catalana».

Els companys Ballester de la Unió Catalana, i Barba, pel Comitè Executiu de la Federació de Barcelona-ciutat d'Esquerra Republicana de Catalunya, dedicaren uns versos i emocionants paraules a la memòria dels fets lluitadors nacionals morts gloriósament en la lluita contra el feixisme.

Finalment defileren conjuntament totes les forces armades que en representació dels diferents partits s'assistiren a l'acte.

El Conseller de Justícia, J. QUERO I MOLARES.

Els funcionaris de la Generalitat és re

uniren diumenge a l'Olympia

Fou designat un Comitè reorganitzador que ha de tenir cura de la sindicació de l'entitat

Amb assistència de nombrosíssima concurrencia va celebrar-se diumenge, al matí, l'anunciada assemblea dels funcionaris de la Generalitat.

El company Jaume Miravittles, president, en obrí l'acte donant compte dels treballs efectuats per la Junta, i, després de recomanar serenitat en la discussió, es donà lectura de l'acta anterior, que fou aprovada.

En discutir-se els diferents punts de l'ordre del dia, intervingueren diversos oradors, als quals contestà la presidència, donant àmplies explicacions. L'assumpte de les darreres destitucions promogué alguns incidents, que foren tallats pel president.

Es donà lectura de les bases de treball, que foren aprovades.

En discutir-se l'orientació sindical, es nomenà una nova mesa, composta dels companys Lorenzo, Guardiola i Sena. Feren ús de la paraula la

companya Roca i els companys Viladomat, Pataut i Molins i Fàbregues, el qual demanà la suspensió momentània per cinc minuts, perquè es pogués d'acord les dues tendències manifestades. En reunir-se novament Miravittles donà lectura d'una candidatura, que reuní el parer de tots els assembleistes, i fou aprovada.

El Comitè reorganitzador quedà constituït així: Pilar Roca, Josep Guix, Manuel Grau, Josep Maria Barceló, Eduard Lorenzo, Sebastià Clara, Molins i Fàbregues, Joan Pascual, Ventura Armengol, Esparrac, doctor Oriol i Anguera, Domènec Escorza, Joan Rico, Josep Clapés i Josep Saperas.

L'acte acabà prop de les dues.

A la sortida, es féu una recaptació benefici de les víctimes del feixisme.

El Conseller de Justícia, J. QUERO I MOLARES.

Cap a les noves orientacions de la boxa a Catalunya

Ahir, al matí, va celebrar-se al local «Central Ring» l'assemblea de managers i boxadors convocada pel Comitè per a donar compte de les gestions fetes per tal d'incrustar-se en la Federació Catalana.

Després va acordar-se nomenar una ponència encarregada de redactar els nous reglaments amb què haurà de regir-se la boxa a Catalunya, els quals seran discutits la pròxima setmana.

La ponència estarà constituïda pels boxadors següents: Terry Arías, Tarré i Rodríguez, i pels managers Ferrand, Piers, Noves i Rubio, els quals varen demanar a tots els assembleistes que envienessin a la dita ponència totes les idees i suggeriments que creguin interessants, ja que la nova estructuració de la boxa ha d'ésser obra de tothom.

El Comitè que té cura de l'organització de la vetllada de boxa ens prega que avisem a tots els managers l'assistència demà, dimecres, des de vuit del vespre, al local de l'ex-Federació Catalana de Boxa, per tal d'ultimar el programa.

CASA CHISTU
PROPIETARI MARTIN, CANVI DE DIRECCIO
Rebasta de preus en serveis a la carta : : Cobert únic: 5 pesetes Dos plats a escollir : : VI comprés
A V U I
ALUBIADA VASCA
CALAMAROS AMB TINTA
COSTELLES A LA BRASA
TALLERS, 14

DIMARTS, 25 D'AGOST DEL 1936

El Consell de guerra d'ahir

(Ve de la pàgina 8.)

La porta de la sala fou oberta pel cap de la sala, el qual va dir: «Bona nit, senyors. El Consell de guerra s'obreix a les vuit hores. Si no hi ha cap altre cosa, comencem.»

Al darrer se'n va anar cap a la porta, girant cap enrere, i al mateix temps, amb el braç dret, va fer un gest de silenci. Els altres, que estaven tots en peu, el van seguir. El cap de la sala, que era el general Sampedro, va entrar a la sala i va dir: «Bona nit, senyors. El Consell de guerra s'obreix a les vuit hores. Si no hi ha cap altre cosa, comencem.»

Conduït en una cambra, entra l'ex-capitaneu López Varela. Està molt pal·lid. L'han portat de l'espital. El dia 19 de juliol va resultar ferit. La camella és col·locada entre la taula del Consell i la banqueta dels acusats.

El general Cardenal interroga al processat.

—L'assassinat, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

lucava als seus companys Godeu i Burriel, es quadren militarment, abans d'assessar al mig de dos guàrdies civils, davant el tribunal.

LÍZCANO DEFENSAVA LA DIVISIÓ

L'apuntament, enfrontat, com tota aquesta mena de documents, amb declaracions i més declaracions, que totes diuen igual, i documents i més documents, és fàcilment de resumir.

López Varela, que era cap de la Divisió, això ve a dir, era una mena de conseller, cap de les declaracions posteriors, i exercia com a comandant i exco-

haviem de fer? Arribà el general Sampedro. Discutí amb el capità Mercader —el qual fou mort, unes hores després, en la lluita. Vaig interposar-me entre els dos. Mercader estava molt nerviós.

Complint ordres superiors, doncs, decidíem sortir al carrer. A la Plaça de la Universitat, xamfrà Balmes hi havia un guàrdia d'assalt. En veure'ns, cridà:

—Visca la República!

—Visca la República! —diu que contestà López Amor.

—Sou republicans?

—Sí, és clar, som republicans.

—Doncs, feu aquí?

—Ens han dit que es preparava un moviment extremista.

López Amor diu que el guàrdia d'assalt va abraçar-lo. Després explica que anà amb la Companyia a la Plaça de Catalunya, i fou ferit en una cama.

El fiscal no estigué gens convençut d'aquesta explicació:

—Ereu partidari que sortís la tropa al carrer?

—No, no. Vaig acatar l'ordre.

—L'ordre del coronel?

—Sí.

—Però si el coronel fou arrestat per alguns oficials, precisament perquè no volia que 'a tropa sortís...

—Tot allò fou una confusió. Una confusió extraordinària. Ningú no sabia ben bé el que passava. Estic segur que, de saber la veritat, cap de nosaltres no hauria sortit. Anar contra el poble! Això mai!

Intervé el defensor, només per aclarir si, quan va sortir la companyia, el coronel era al pati de la caserna.

El general Cardenal interroga al processat.

—La signatura, l'ordre rebuda?

—La signatura era il·legible.

—Si era il·legible, ¿er que no preguntàveu per telèfon a la Divisió respecte la seva autenticitat?

López Amor vacil·la un minut. Després diu:

—Teniu raó...

—On és aquesta ordre?

—No tenia a la petaca. Me la van prendre.

—LOPEZ BELDA PERMETE QUE QUATRE HOMES S'APRODESSIN DE LA DIVISIO QUE, DIQUE, DEFENSAVA AMB UNA COMPANYIA

López Belda, molt abatut, amb la veu trencada, explica que sortí de la caserna per ordres superiors amb l'encarrec d'anar a la Divisió.

—L'encarrec era il·legible, —pregunta el fiscal—, ¿era al pati amb la companyia formada?

—Sí, senyor.

—Quantes persones acompanyaven Godeu?

—Dues o tres.

—Aleshores, com us explicu que Godeu, amb tres o quatre acompanyants, pogués apoderar-se, contra la voluntat de tots els que eren a la Divisió, d'aquest edifici?

—No vaig impedir-ho, perquè creia que Godeu estava autoritzat per entrar, en aquells moments, a la Divisió i creia també que anava amb ordres concretes de la superioritat.

El defensor vol arranjat la situació del seu patrocinat.

—El general Godeu era més antic que el general Llano?

—Sí.

El President del Consell intervé:

—No m'agrada la pregunta. Això no té cap importància. El legítim és el que mana sempre.

LÍZCANO DE LA ROSA ES DEFENSA AFERRISSADAMENT

Lízcana de la Rosa tenia la seguretat interior que sortiria triomfant de la prova testifical i per aquest motiu estava sencer, no perdia un detall. Es mostrà respectuós amb la presència, contestava amablement les preguntes del fiscal i dels defensors. Li anava bé pel i l'home lluita aferrissadament per a defensar-la.

Demana permís per a beure un vas d'aigua; se li concedeix; el begue d'un glop i es disposa a contestar les preguntes que se li fessin.

El fiscal li pregunta si aquella nit era a la Divisió.

—Sí, diu—. A mitja nit arribà el coronel Moxó. Digue que marxessin tots, que no passaria res. No vaig voler sortir. Vaig fer ben fet. A les cinc desfilà molta gent davant de la Divisió. Aleshores, vaig explicar-ho a Moxó, cap d'Estat Major. Aquest va preguntar-me:

—Com teniu la defensa de l'edifici?

—Be. Tenim tot el suficient.

—No dispareu mentre no disparem de fora.

A les dues, trucà al telèfon el general Burriel. M'encarregà que digués al general Llano que sortís tot seguit.

—Burriel—explica, que respongué al general Llano, «Y es usted laureado?» Aleshores, —diu—, el general Llano se'n llança al damunt i m'arrencà la Llordejada de Sant Ferran. Després va pegarme. Anava a treure'm la pistola. M'ho impedí un comandant.

«Es una canallada i que me ha hecho el general» feu Llano.

Estava molt excitat. Minuts després vingué el general Llano i em digué:

—Lízcana, comprenda usted mi situación difícil. Debe usted disculparme.

—Yo no he hecho más que cumplir unas ordenes.

—Todos me abandonan —diu que va lamentar-se el general Llano.

—Yo, no. Estoy en mi puesto, defendiendo la División.

Breus interrogatoris del defensor. I unes preguntes d'un vocal del Consell:

—Després d'haver entrat a la Divisió el general Burriel, vós continuàreu donant els «partes» al general?

—Sí, senyor. Sempre.

—Rebèreu després alguna ordre concreta de Godeu?

—No, cap.

—Sabíeu quins elements hostilitzaven la Divisió?

—Suposava que es tractava d'elements d'extrema esquerra.

Autoritzat pel president, s'essegué, satisfet. Es creia tenir la partida guanyada.

LOPEZ VARELA DIQUE QUE LA DOCUMENTACIO COMPROMETEDORA QUE LI FOU TROBADA NO ERA D'ELL

López Varela fou el darrer en ésser interrogat. Malgrat d'estar ferit i jeure en una camilla, parlà amb gran energia i serenitat.

El fiscal li pregunta si pertanyia a la «Unión Militar Española».

—Moralment, sí. No era cap entitat organitzada. Simplement, una unitat espiritual de l'Ejército.

—Abans del moviment, vàreu fer alguna gestió per a posar en contacte militars i paisans?

—No; no vaig sortir de Barcelona en molt de temps. Fa un any vaig estar a Mallorca per un servei de contraespionatge. Jo era d'aquest servei.

—Són vostres els documents que són foren trobats?

—Segons quins —fa López Varela. A petició del fiscal són mostrats al processat alguns documents. López Varela els mira. Reconeix seva una llista d'adreces.

—Tenia aquesta llista d'adreces d'amistats. Tothom en té una.

—Es vostra una llista en la qual figuren determinats noms i els càrrecs que calia atorgar-los en cas d'un triomf?

—No en sé absolutament res. És més; figura el meu nom en aquesta llista i a mi ningú no va consultar-m'ho.

—La clau que se us ha trobat, qui pot desxifrar-la?

—Unicament jo. Era del servei de contraespionatge.

Entra en escena el defensor:

—Què heu fet a la caserna a primeres hores del dia?

—Hi vaig anar perquè tenim la consigna de presentar-nos sempre que hi hagi perill d'algun moviment. Aquella nit vaig observar molta gent armada pels carrers.

—Ereu vós l'únic oficial que va presentar-se a la caserna?

—Hi eren gairebé tots.

—Vàreu sortir per ordre superior?

—Naturalment.

MOXÓ I CANADAS D'ACORD AMB GODEU

Entra l'ex-coronel d'Estat Major, Moxó. No sap què contestar quan el fiscal li pregunta:

—Com us explicu que Godeu, amb tres o quatre persones, es fes càrrec de la Divisió contra la voluntat de tots els altres? Una de dues: o tots aquests eren uns covards o hi havia un acord amb Godeu.

Silvestre Cañadas Valdes, ex-coronel, declara després. Parlant fa molta comèdia. Acciona i parla com si fos dalt de les taules. Explica amb luxe de detalls com intervingué en l'incident entre el general Llano i l'ex-capità Lliscano de la Rosa.

Declararen molts altres testimonis, tots processats, les declaracions dels quals, malgrat d'intentar els defensors i ells el contrari, foren perjudicials per als seus.

EL GENERAL LLANO ACUSA

Entra, seguidament, a declarar el senyor Llano de la Encuñenda.

El fiscal li pregunta:

—Ordenàreu la defensa de la Divisió?

—De cap manera. Ningú no l'atacava.

—Vós creïeu en la lleialtat de Lliscano de la Rosa?

—Sí. No tenia sospita d'ell. Ni quan vaig tenir-hi aquell incident durant el qual vaig arrencar-li la Llordejada de Sant Ferran. Fou després que vaig donar-me compte que era un feixista.

Lliscano de la Rosa s'alça amb violència:

—Això no és cert!

El general Llano, molt enèrgic:

—He donat paraula d'honor de dir la veritat.

La presència amonesta severament Lliscano de la Rosa.

Llano de la Encuñenda diu que López Belda, Lliscano i Grau, en veure que ell anava a detenir el general Burriel, s'intensaren a disparar.

—Al general Burriel no se'l deté. A vós si que hem de detenir-vos, perquè sou un traïdor.

El fiscal intervé novament:

—Advertíeu activitats polítiques en López Varela?

—Sí, la veritat; una vegada vaig advertir-li, pel seu bé, que no es posés en política.

Lliscano de la Rosa anava empallidint per moment. Ja no s'ho veia tan segur. Interrompeu el general i hagué d'esser advertit per la presència.

Es mostrà molt respectuós amb el general Cardenal i posà la cara de bon minyó.

ES SUSPEN LA VISTA PER UN QUART D'HORA

El general Cardenal anuncia que es suspèn la vista per un quart d'hora i que tothom podia fumar.

Aquesta suggerència fou acceptada unànimement.

El comandant Ferran de la Torre, que defensa López Varela, s'apropa a la llitera. Dona un vas d'aigua al processat.

—Els altres processats parlen també amb els seus defensors. López Belda no perd l'aire de desprecupació amb l'ha caracteritzat durant la sessió.

Lliscano de la Rosa, en canvi, parla molt. Sembla un xic «excitat», «obretot després de l'incident que ha tingut amb el general Llano de la Encuñenda».

Passa un quart just. El general Cardenal torna a ocupar la presidència.

Es reprèn el judici. Segueixen desfilant testimonis.

TESTIMONIS DE LA DEFENSA QUE ESDEVENEN DE CARREC

El primer: Francesc Serra, ex-coronel del regiment d'infanteria, ex-servia López Varela. Assigura que aquest no intervingué en política.

Després, Fermi Espallargues Barber, ex-coronel de Pedrales.

—Rebèreu ordres de destituir López Amor el dia 18?

—Sí, al vespre. Tot seguit vaig comunicar-ho a l'interessat. Això no és aclarir a una pregunta del defensor, López Amor ho nega.

—Vós vàreu ésser detingut o arrestat per l'oficialitat?

—Espallargues vacil·la uns moments. Diu:

—Una cosa així... Vaig negar-me a la invitació que em feu l'oficialitat per a sumar-me i moviment.

—Entre l'oficialitat, hi havia LÓ-

MONTJUIC JA ES NOSTRE

(Ve de la primera pàgina)

BANDERES CATALANES A MONTJUIC

A la tarda ens ajuntàrem a una de les nombrosíssimes comissions dels centres d'Esquerra Republicana, que amb llurs respectives banderes ascendien muntanya amunt.

Eren milers i milers els ciutadans que volgueren assistir al rescat per a Catalunya del fatídic castell.

Eren prop de les quatre que arribàrem al cim.

Només a traspasar el pont lleu, una impressió de catalanitat absoluta envaia els arribats. L'antiga plaça d'Armes portava el nom de «Plaça de la Llibertat». A totes les parets campava la nova retolació catalana. I a la gran plaça d'Armes, a la torre del rellotge, tres paraules assenyalaven, breument, autènticament, totes les consignes de l'hora: «Ordre, Serenitat, Disciplina».

Ordre, serenitat, disciplina... Les milícies de les organitzacions d'Esquerra Republicana de Catalunya, impecablement formades al pati, illustraven millor que res la triple consigna. Ordre de revolucionaris, serenitat de vencedors, disciplina de patriotes. El nou exercit del poble —exèrcit vestit de blau, el color dels obrers— redimia la vella edificació militar.

I les banderes catalanes cobrint-ho tot, les banderes catalanes, úniques, soles, desplegadas en l'aire...

ARRIBEN LES PRIMERES AUTORITATS DE CATALUNYA

Primer arribà al castell el cap del Govern català, senyor Joan Casanoves. La multitud, estacionada als glacis, el saludà amb una gran ovació. Acompanyava el president el cap de ceremonial del Parlament de Catalunya senyor Dalmau Costa.

Minuts més tard, un altre automòbil oficial penetrava al recinte militar. Era el del President de Catalunya, S. E. venia acompanyat del Conseller de Cultura, senyor Gassol, del secretari de la Presidència, senyor Moles, i del cap de ceremonial de la Generalitat, senyor Coromines.

Els presidents foren rebuts pel comissari general del castell de Montjuïc, senyor Miguel Albert, i pel president de la Federació Local de Barcelona-ciutat d'Esquerra Republicana el diputat Miquel Guinard, acompanyats dels restants elements del Comitè Executiu, senyors Aris, Rovira, Rosés, etc. Entre altres personalitats que es trobaven a Montjuïc

per assistir a l'acte d'apropiació del castell recordem el director general de Treball, senyor Tauler; els diputats a Corts senyors Ferrer i Aguiar; el senyor Dardalló, en representació del conseller de Governació, senyor Espanya; els consellers municipals senyors Oliva, Escofet, doctor Gispert, Ferrer Pie i Lloret; el tinent coronel de Mossos d'Esquadra, senyor Gavari; els senyors Aguiar, Pons i Soler, el Comitè Central de Milícies Antifeixistes de Catalunya; el senyor Manuel Comany, administrador de LA HUMANITAT i «Última Hora»; l'alcalde de l'Hospitalet de Llobregat, senyor Frontera, i molts d'altres.

En entrar el President de la Generalitat a la Plaça d'Armes, li fou honorat una banda de trompetes i timbals del Casal Català Democràtic del Districte V. Els milicians presentaren armes i les banderes s'inclinaren.

Mostrant, la multitud esclatava en una ovació exultant. El senyor Comany, emocionat, llança un crit de «Visca Catalunya!» que fou contestat per aquella gernació imponent.

ES LA VICTORIA DE LA CIUTAT DE L'ESPERIT DAMUNT LA CIUTAT DE PEDRA

I de cop, com per miracle, a l'eu un silenci total. Al mig del quadre que formaven les milícies, quedà el grup dels elements oficials. Els murs de la plaça eren coronats per una cresta humana, àvida dels mots. El cap del Govern es disposava a parlar.

Joan Casanoves obrí els braços amb un gest amplíssim. I les seves paraules, pausades, s'elevaven solemnement en la serenitat de la tarda.

—Quin acte més significatiu—digué—el que estem celebrant! El castell de Montjuïc, que ha estat teatre de tants fets sinistres, entre les parets del qual tants homes han sofert per la llibertat, avui el reivindicuem per a la pau. Si a l'altre costat creix amb paraules el símbol més profund d'aquest acte, jo diria que és la victòria de la ciutat de l'esperit damunt la ciutat de pedra.

Catalunya—continuà—lluita avui en el front de combat i lluita a la ciutat. Llitem al, a la ciutat, per a imposar un nou ordre revolucionari, llitem pel triomf de la justícia social, seguint el camí que va marcar-nos el primer President de la Generalitat, l'honorable Francesc Macià.

Després, un petit lloix fou dedicat a les autoritats catalanes. Mentre, el poble ressegua, encuriós, els glacis del castell.

I, més tard, s'inicià la desfilada. De mica en mica, les ombres s'apoderaren de Montjuïc. Muntanya a-

d'Artilleria Lluís López Varela i l'ex-capità de la secció de Destinacions Ferran Lliscano de la Rosa.

Els processats escolten la petició amb molta serenitat. López Belda abaixa un xic el

Informació de l'estranger

A Lille es reuneixen cent mil sindicalistes en un míting

Importants declaracions de Lleó Jouhaux

Lille, 23. — Un gran mung, organitzat per la Confederació General del Treball, ha reunit avui prop de cent mil sindicalistes arribats de tots els indrets del Departament del Nord.

Els reunits han desfilat davant de les personalitats sindicals, que han presidit l'acte. Entre elles hi havia el senyor Jouhaux, secretari de la C. G. T. L'acte s'ha desenvolupat sense cap incident.

Els manifestants aplaudeixen al terreny destinat a la fira comercial i escoltaren amb gran interès el discurs del senyor Jouhaux, el qual en primer lloc s'ha felicitat del creixent nombre d'afiliats a la C. G. T. i ha dit que en l'actualitat és de cinc milions.

L'orador declara: Aquesta xifra demostra que l'antic esperit individualista pot donar-se per vençut. Les reformes conquerides han d'ésser mantingudes, vigoritzades i amplades.

En relació amb el seu recent viatge a Espanya, el senyor Jouhaux ha declarat:

UN PROCES SENSACIONAL

Les conclusions que palesen la culpabilitat de Zinoviev i els altres encartats

Moscou, 24. — Les conclusions a les quals ha permès arribar la vista del procés contra Zinoviev i els seus còmplices són les següents, segons afirma l'agència Tass:

1. La culpabilitat de Zinoviev, Kameniev, Bakiev, Smirnov i Mirashovskis queda demostrada en quant es refereix als següents extrems:

- 1.-Organització d'un centre unificat trotskizinoevista.
- 2.-Organització d'assassinats en les persones dels caps principals del Partit i de l'Estat.
- 3.-Organització i comissió de l'assassinat de Kirov a Leningrad (any 1934).
- 4.-Organització de grups terroristes la missió concreta respectiva era assassinar les següents personalitats:

Després d'haver acceptat Alemanya la proposició francesa

La característica principal de la seva adhesió a la neutralitat, és l'oposició a tota mena d'ingerències en els països estrangers

Berlin, 24. — La «Deutsche Diplomatische und Politische Korrespondenz» diu que la decisió alemanya d'adherir-se a les proposicions de neutralitat davant d'Espanya és un nou reflex de la seva política general, «la principal característica de la qual és — diu — l'oposició a qual-

UNA DECISIO DEL REICH QUE HA CAUSAT INTENSA EMOCIO

ALEMANYA HA DECRETAT EL SERVEI MILITAR OBLIGATORI DE DOS ANYS

París, 24. — Als cercles diplomàtics francesos ha produït gran emoció la notícia coneguda a última hora d'aquesta tarda, segons la qual el Führer-canceller havia signat un decret establiment a Alemanya el servei militar obligatori per a dos anys.

Es massa evident que a satisfacció registrada aquest matí arran de la decisió del Reich de posar imm-

ULTIMA HORA

EL CONSELLER DE CULTURA, VENTURA GASSOL, PARLA PER RADIO ALS CATALANS

Ant, el conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, ha pronunciat una eloqüentíssima allocució des dels micròfons de les emissores barcelonines.

Limitacions d'espai ens priven, avui, de publicar aquest parlament del senyor Gassol, que procurarem donar en la propera edició.

Ruiz Lecina arribà de Mallorca i torna avui al front

Arribà de Mallorca el diputat senyor Ruiz Lecina, on ha presenciat les operacions que les forces lleials i els milicians estan realitzant brillantment per a la conquesta d'aquella illa, en poder encara dels mercenaris de Mader.

L'amic Ruiz Lecina, la visita del qual tinguérem amb la satisfacció de rebre, ens contà incidències de la lluita molt interessants i detalls de la situació força encoratjadora, que la discreció ens veda de revelar.

Direm únicament — perquè aquesta és la impressió que es desprèn de les dades que ens donà — que la situació és francament favorable a les nostres forces, les quals actuen amb l'energia que cal i amb les precaucions necessàries per tal de

Des del front del Guadarrama

Avanços de les tropes lleials -- Una important victòria -- Els gloriosos aviadors republicans han abatut tres aparells feixistes -- Soldats i milicians aclamen els heroics aviadors

Madrid, 24. (Del nostre enviat especial al front de la Serra del Guadarrama). — En tots els fronts s'aprecien els avanços realitzats per les nostres tropes, i ara es veu la manca de raó que tenien aquells elements que creien que perquè les nostres tropes romanguessin en determinats llocs no s'avançava ni s'assoliria el triomf final que a cada hora que passa està més proper.

En el dia d'avui, hem pogut estimar que el cercle de les nostres glorioses tropes, en el qual estan envoltades les tropes faccioses, és impossible de trencar, i, per tant, els feixistes seran exterminats, perquè en els moments presents estan envoltats en l'anarquia que implica veure's impotents i abandonats de tot ajut material.

Al front on actuen les forces que comanda l'heroic coronel Asencio, continuen entrant els combats sense novetat i es reforcen les posicions aconseguides durant aquests darrers dies. El sector comandat per l'heroic tinent de Seguretat, Ignaci López Molina, ha obtingut avui una important victòria.

A primera hora de la matinada s'han presentat a les avantguardes d'aquest sector avions enemics. Han hagut de fer vol d'exploració i han estat hostilitzats per foc de fuselleria i metralladores de les forces lleials. Diversos tris d'artilleria han obligat allunyar-se l'aviació enemiga. Per efecte de les grans distàncies de canó de les forces lleials, s'han elevat notablement i en aquest moment ha fet la seva aparició una esquadra de la nostra gloriosa aviació republicana. Els nostres avions han realitzat un moviment envoltant i han fet impossible la fuga de l'aviació feixista. El moment ha estat d'intensa emoció, ja que els avions republicans han volat, uns per alt i altres per baix, l'aviació facciosa.

Després d'haver-se elevat els nostres gloriosos aviadors, han fet foc de metralladora i han castigat seriosament l'enemic.

Un dels aparells facciosos, aconseguit per les bales de les metralladores dels avions lleials, entra en berrina i ràpidament caigut. En topant contra terra s'incendià ràpidament, i els nostres milicians cercaren l'aparell que als pocs moments quedà reduït a cendres. Moriren carbonitzats els tripulants.

La batalla aèria, seguí el seu curs i la nostra aviació llança columnes de metralla sobre l'aviació facciosa. Un altre aparell seriosament tocat veí paralitzat el seu motor, fet la qual cosa el feu impossible arribar. El pilot feixista intentà planejar per tal de dirigir-se al camp enemic, però la maniobra li fallà, i quan intentava aterrar planejà, topà contra unes roques i també s'incendià. Les forces lleials voltaren l'aparell per si algun dels seus tripulants intentava sortir, però com els anteriors, també moriren carbonitzats.

Després d'aquests dos avions abatuts, els nostres avions continuaren seguint el terreny enemic realitzant vols d'exploració i assenyalant les concentracions dels feixistes.

Així que els nostres gloriosos aviadors iniciaren el vol de tornada, un clamor de triomf els saludà des de les nostres files. L'aviació republicana incia un descens i en voler molt a prop de les nostres tropes, els aviadors contestaren a les aclamacions saludant amb el puny enlairat i desplegant banderes tricolors i vermelles.

La nostra artilleria, magnífica i situada, apuntà els objectius assenyalats per l'aviació i feren foc sobre una població propera a Segòvia. Els trets, igual que els en dies anteriors, qualguren sobre l'ementada població que és la Granja. Les grans de les nostres forces, produïren pànic entre els feixistes d'aquesta població, els quals es refugiaren a la part baixa dels edificis. Diverses grans varen caure a l'element Palau de l'Interni, el qual començà a cremar i a les casernes on a la Granja s'allotgen les forces feixistes. Aquestes, desmoralitzades i encara més al cap, fugiren presa de pànic en totes direccions.

A la part o nactus la columna que dirigeix el glorios comandant Perea, s'ha lluitat un fort combat avui. Les nostres tropes avançaren considerablement per la Serra, protegides pel foc de la nostra artilleria. L'únic avió que es pogué salvar d'ésser abatut per la nostra aviació marxà en direcció don opera la columna de l'heroic Perea amb la intenció d'hostilitzar-lo. Els nostres gloriosos aviadors feren acte de presència en aquesta part del front i bombardejaren la columna enemiga. Novament iniciaren el cercle sobre l'avió enemic i dispararen les seves metralladores, les quals molt aviat feren bala. L'aparell, segurament per haver rebut trets al dipòsit de gasolina, s'incendià a l'aire i ràpidament calgué a terra envoltat de flames i s'estrellà contra terra.

Al llarg del trajecte que hem recorregut avui a la Serra, hem pogut advertir que tot el que ha estat fortificat. El front on els nostres lluiters, resta convertit en una posició inexpugnable i com que avancen fortifiquen les posicions que prenen, i fan impossible que l'enemic torni a fer acte de presència. A la caserna general, on actua la columna central de les forces que comanda el coronel Adensio, hem pogut recollir excel·lents impressions sobre la marxa de les nostres tropes. Ahir varen avançar una decena de quilòmetres i els enginyers militars procediren la seva fortificació al terreny conquistat.

Els focs que els facciosos tenen a la Serra, han estat totalment cercats per l'acció conjunta de les nostres columnes. Els facciosos intenten trencar el front per a poder fugir, però els seus propòsits no tindran èxit perquè el setge que els envolta, tant per la moral de les nostres tropes, com per les fortificacions realitzades, és inexpugnable.

CAMI DE SARAGOSSA

Res de nou al front

Bujaraloz, 25 (a la 130 de la matinal). Orònica del nostre enviat especial al front de guerra, J. Aymerich.

Ahí recorreguerem molts quilòmetres. A Barbastre, on ens trobàvem, ens digueren que la tranquil·litat era absoluta en tots els fronts de les línies sobre Casp. L'alt comandament, coronel Villalba i capità Medrano, recorregueren les primeres línies i posicions, que havien fortificat, ocupades per les nostres forces, als voltants d'Osca. Queda sols una possible fuga per la part de Jaca i aquesta és també controlada per les nostres forces.

Retornarem a la caserna general amb la consigna: «Res de nou en el front». El comunicat oficial, textualment, aquestes paraules: Per la nostra banda, ens dedicarem a anar a la recerca de noves en altres posicions. Per Ponçón i les riberes del Cinca, travessarem Candanosa i arribarem, sota un sol abrasador a Casp. A aquesta població segueix hostatjada bona part de la segona columna comandada per Ortiz i Ascaso. Aquests dos caps es troben absents en el moment de la nostra arribada, car s'havien traslladat a Barcelona per tal de tractar d'afers d'alt interès sobre les operacions a realitzar.

El tinent Mogromedo, conegut escriptor, que s'havia fet responsable accidentalment de l'organització, ens manifestà que des de feia diversos dies hi havia una absoluta tranquil·litat a Azaila. La Zaida, en la línia de Sástago. Les avantguardes dels facciosos de Saragossa, s'estavellen a sortir per por d'ésser molestades per les nostres forces.

Més tard continuarem amb el nostre cotxe la visita a altres posicions. Arribàvem a la població de Saragossa. Res de nou al front.

Arribàvem a Bujaraloz. Allí hi ha fortificada la columna Durruti-Pérez Farràs, però és més endavant, fora de la població. A la població sols hi ha instal·lats els hospitals de sang. La columna es troba coberta pels nostres avions. En efecte, apuntà d'aquí a pocs dies la primera secció de la columna. Més amunt, dins del camp, hi trobem cotxes i camions i a aquest ordre hem arribat a les avantguardes.

Consell de guerra contra l'oficialitat del regiment de Carabanchel i Alcalá de Henares

Madrid, 24. — Avui ha començat la vista de la causa pels successos al Regiment de Sapadors de Carabanchel, pels quals estan processats l'alferes de complement, Rodríguez de Viguera, el sargent Josep Espinosa, el tinent Enric Cobo, el capità Marcel·lí Alvarez, el sargent Manuel Trujillo i el capità Antoni Alvarez Paz. Aquest fou l'oficial que en companyia d'un altre anomenat Becerra, mataren el tinent coronel Carratalà, a l'element Regiment.

El Tribunal dictà sentència, per la qual s'imposa al capità Antoni Alvarez Paz, la pena de mort com a tinent en el delictes de rebellió militar amb l'agregant d'agressió a un superior; i als restants processats la pena de vint anys de reclusió.

Després començà la causa contra vint-i-dos caps i oficials del batalló feixista de guarnició a Alcalá de Henares, que també es sublevà contra el Govern constituït.

Els processats són els següents: capitàs, Emilio Asensio Fonfella, Adolfo del Corral Hermdia, Juan López Masco, Miguel del Hoyo Llamazán, Enrique Sánchez García i José Nozalea de Coda; tinent, Juan Fernández Pérez, Miguel Delgado Arconada, Justinià Pérez Flores, Antonio Lamba Loengo, Julio Giménez, Hernández, Ricardo Nuñez Cortés, Antonio Feijó, Borlaños, José García de Paso i Pérez, Eugenio Hernández Clemente i Quirino Alcalde Villacorta; alferes, José Antonio Esquivel, Muñoz, Pedro Calzada Sosa, José Pedraza, Paredes, Antonio Romero Torrijos, José Paz Rodríguez, Maximino Miguel Martínez, Manuel González Pedrorrico i Julián Martín Pérez.

A CORDOVA, ON ELS SOLDATS, DE FET, SON PRESONERS DELS OFICIALS REBELS, EL CERCLE DE LES FORCES LLEIALS ES CADA VEGADA MES ESTRET

Madrid, 24. — Ahir, a les deu de la nit, es donà per tancat el micròfon del ministeri de la Guerra, el següent:

Aquest matí, una esquadra enemiga ha llançat una bomba a l'aeròdrom de Getafe. Els aparells contraris es feren esclapar davant d'ells nostres aparells de caça. Ni la caserna ni l'aeròdrom no foren tocats.

Les columnes que operen a Còrdova aprenen cada vegada més el setge de la ciutat. Els informes que es reben són que la moral de les tropes és cada vegada més baixa i augmenta la desertió dels soldats, que pràcticament són presoners dels oficials facciosos.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

El parlament que Angel Ossorio i Gallardo pronuncià ahir a la nit davant el micròfon d'Union Radio

Amb paraules vibrants i plenes d'emoció, definí les múltiples raons per les quals un cristià no pot ésser feixista

Madrid, 24. — L'illustre jurista senyor Angel Ossorio i Gallardo ha pronunciat avui davant el micròfon d'«Union Radio» un interessant discurs que ha estat dirigit a tot Espanya per l'emissora de la radio.

Ha definit en primer terme les raons per les quals no pot ésser cristià el cristià dels pertorbadors de la pau espanyola en els actuals moments.

Un cristià — ha dit — no pot ésser feixista, perquè el cristianisme és liberalisme de l'esperit, mentre que el feixisme és negació de la llibertat, establiment de l'opressió, impens de la força, per a salvaguarda dels privilegis.

Un cristià no pot seguir una doctrina en la qual s'imposa el predominio d'una raça i l'extermini dels jueus, dels francmaçons, dels comunistes, dels liberals, perquè l'essència de la doctrina de Crist és precisament l'obligació d'estimar l'enemic de la mateixa manera com s'estima el germà; i encara que els liberals, jueus, francmaçons, comunistes, fossin la gent més abominable del món, cap cristià no tindria dret a lluitar per a exterminar-los, perquè està escrit que Déu no vol la mort del pecador, sinó la seva conversió.

Un cristià no pot tolerar que s'utilitzi el nom de Déu per atacar un Estat constituït legítimament, que rebutja l'ús de la força, que obedi el mandat de donar al Cèsar allò que és del Cèsar.

Un cristià té el deure de respectar l'Església, però l'Església pura i genuïna que honora els segles; no ha d'ésser defensada aquesta degeneració eclesiàstica dels bisbes, carregats de joies, que posen de manifest el Santíssim Sacrament de l'altar perquè perdin les eleccions les esglésies i que rebutjant Déu a la categoria d'un belligerant el porten a sotir la llei del vençut, que blasfema de la seva divinitat.

Un cristià no té el deure de respectar aquesta individus, religiosos o seculares, que fan foc des de les torres dels temples, dels quals neguen així el cristianisme sagrat; ni els clergues que llancen al camp armats amb fusells i metralladores, amb manifestes preu del seu ministeri.

Un conservador no pot pensar que el poble es conservi vivint la majoria de la pobresa i en l'esclavatge, mentre la majoria gaudeix de la riquesa i el comandament; abans cal que s'assumeixi el deure de l'element substancialment conservador és el poble.

Un conservador ha de desitjar el desaparegué la propietat de tipus feudalista, i en lloc d'acabar-se amb les propietats col·lectives, ha de recordar que és el propi Pius XI el qui ha dit que certes categories de béns han de servir-se a l'Estat, puix que porten amb ells un poder econòmic tan gran que no és possible que se'n adaptin a particulars, sense perjudici per a l'Estat.

Un conservador ha de respectar els drets de tots els ciutadans, però no ha d'exercer que un partit polític cerqui el triomf subvertint l'Estat, perquè l'Estat contra el propi Estat, perquè hi ha res més demagògic ni destructor.

Un conservador ha d'esperançar-se davant els crims que els subvertents meten necessàriament, pels crims que meten i perquè això els priva d'èxit moral per a condemnar les seves presumpcions, que per lògica reacció, tendeixen a produir-se en el sector contrari.

Heus ací, en obligada síntesi, alguns dels motius que a un home com a cristià, com a ciutadà i com a espanyol, li fan veure que no té propòsit a fer propaganda d'un quart de segle ençà, el portar a posar els seus sentiments al costat del Govern.

Per la República? Naturalment, és la República! Per Espanya? Naturalment, visca Espanya!

Ahí, però per altres conceptes que tan per damunt d'Espanya i de la República, per l'emancipació econòmica i política dels treballadors. Per l'unitat dels pobles i per la llibertat dels homes.

A Madrid el tribunal popular condemna a mort els quatre processats pels successos d'Alcalá de Henares

Madrid, 24. — Ahir, en un saló d'actes de la presó de Madrid, va constituir-se el Tribunal per jutjar els processats pels successos d'Alcalá de Henares. A dos quarts de dotze del matí el president va donar la ven d'audiència pública i el tribunal quedà constituït amb l'esmentat president, dos magistrats més i catorze membres populars en qualitat de jurat. Aquests membres eren representats dels partits del P. P. i d'organitzacions obreres.

Es començà primerament amb la causa instruída contra el tinent de regiment d'artilleria de Getafe i el tinent de regiment de Carabanchel i Alcalá de Henares, amb el veredict de la pena de reclusió perpètua a donar la ven d'audiència pública i el tribunal quedà constituït amb l'esmentat president, dos magistrats més i catorze membres populars en qualitat de jurat. Aquests membres eren representats dels partits del P. P. i d'organitzacions obreres.

Madrid, 24. — Han estat condemnats a mort els quatre oficials jutjats pel tribunal especial pels successos d'Alcalá de Henares.

Continuen rebent-se bones impressions de tots els fronts

Es confirma que a Saragossa hi ha solats als quals no es permet sortir de la caserna

Madrid, 24. — Ahir, des del Ministeri de la Guerra fou radiada una nota que diu així:

«Els rebels acusen un gran descorament, després de la caiguda de la caserna de Simancas, molt més pel material de guerra que han perdut que per haver estat desallotjats de la caserna esmentada.

Al Nord, els rebels no han estat batuts de manera rotunda. A Astúries, les posicions dels lleials milloren, perquè s'ha trencat la resistència de la primera línia facciosa.

Ha resultat mort el tinent coronel tinent Ortiz de Zárate.

Al front aragonès, una columna de rebels intentà trencar el setge a les casernes dels milicians catalans. Els milicians derrotaren els rebels, dels quals s'apoderaren de diversos ametralladors, canons i molt de material de guerra. S'eren presoners alguns dels quals manifestaren que els seus companys que estan a les casernes, no se'n deixen, sota el motiu, sortir al carrer. L'aspecte de Saragossa és tenebrós. A la Serra de la Zaida.

Al Sud s'estan realitzant petites accions per a emprendre atacs dels dits per diversos punts.

Cerromuriano, 24. — Les columnes que operen en aquest front, al comandament dels comandants Vaqueira, Pérez Sala, Atrianeta i García Vallejo, es troben a les portes de Còrdova. Han iniciat un petit avanç, i han aconseguit tots els objectius assenyalats.

La columna de Pérez Sala, després de rendir Torrecabreira, coronà els Vicos, on emplaçà artilleria.

La columna de Vaqueira aconsegui

també el seu objectiu, i ultrapassà quatre-cents metres Alcalá.

Aquestes operacions són degudes a l'extraordinari esforç realitzat per les columnes durant la nit d'ahir, que repararen ponts i trossos de carretera que havien estat destruïts pels rebels.

A tots els fronts l'atrocitat i les milícies estan disposats a emprendre l'acció final.

Al front de Terol continua victoriosament l'avanç de les forces lleials

FOREN ABATUTS DOS APARELLS ENEMIGS

Segor, 24. — (A les set de la tarda, del nostre corresponent local senyor Elanquer). — Les columnes que assaguen Terol són tan properes a la capital que han estat taulat la lluita cos a cos amb les forces rebels.

Després de la presa del port d'El Caudon per la columna del tinent coronel Pérez Salas, es considerava la plaça de Terol com a guanyada per les forces lleials. Malgrat això, i per tal d'estalviar victòries, l'alt comandament de les forces lleials ha volgut prendre noves precaucions estenent el setge fins a fer arribar a assolir una situació que permeti ocupar la plaça amb el mínim d'esforç.

Hom té la impressió que l'enemic haurà de rendir-se d'aquesta nit en endemà.

El Dr. Arnau Rossi i Gallizo

delegat de la Generalitat i del Comitè de les Milícies Antifeixistes de Catalunya als sanatoris psiquiàtrics de Sant Boi de Llobregat

ha mort el dia 24 del corrent mes

Els seus pares, germana, oncles, cosins i parents tots; la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Sant Boi, el Comitè Local de les Milícies Antifeixistes, el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, el Partit Socialista Unificat, el Cos Facultatius dels sanatoris, participen a llurs amics i coneguts aquesta perduda tan dolorosa i els inviten a l'acte de l'enterrament que tindrà lloc avui, dimarts, dia 25, a les cinc de la tarda. El seguí sortirà del sanatori psiquiàtric per a dones

viu entre caps i oficials del batalló feixista de guarnició a Alcalá de Henares, que també es sublevà contra el Govern constituït.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

La nostra aviació aterra a les línies lleials per haver estat aconseguit un aparell en el dipòsit de gasolina per diversos disparats. Tots dos aviadors resultaren lleument ferits. Foren molt felicitats per la seva valentia.

VISCA LA REPUBLICA!!!

Avantamiento de Madrid

Subscripció de LA HUMANITAT

COMITE CENTRAL DE LES MILICIES ANTIFEIXISTES

		(C. N. T.)	65'50
Suma anterior	214 302'45	Obraes fabricas de Brados	

_____

tamiento de Madrid

Obrer català conscient: el teu diari és LA HUMANITAT

López Amor, López Belda, López Varela i Lizcano de la Rosa jutjats sumariíssimament

Tots quatre foren condemnats a mort

O ereu uns covards - els digué el fiscal - o hi havia acord amb Godea

De bon matí, diumenge, tornem al vaixell «Uruguay». Es tracta de la celebració del segon Consell de Guerra sumaríssim contra militars que no han sabut fer honor al seu jurament de fidelitat a la República i a les seves institucions ni a l'uniforme que duïen. Ells que sempre han fet tants grans escarafalls de patriotisme, honor, dignitat de l'uniforme, etc., un bon dia, animats per desigs inconfessables sortiren al carrer disposats a imposar el seu criteri per la força de les armes sense tenir en compte que amb la seva actitud i els resultats catastròfics que d'ella se'n derivava havien de produir, fatalment, nombroses víctimes en els rengles proletaris que, naturalment, s'havien de defensar de l'escomesa feixista i entre els soldats que, enganyats amb crits de febril adhesió al règim republicà, sortiren de les casernes a lluitar contra els seus germans.

Quatre d'aquests militars compa-regueren, diumenge davant un tribunal format com segueix:
President, el general Cardenal; vocals, els coronels Garrido del Oro, de la Peña i Punyet; i els tinentes coronels Martínez Sansón i Jiménez Ruiz; suplents, els tinentes coronels Combes i Bosch; vocal ponent, el tinent-auditor Manuel del Nido.
Actuà de fiscal el tinent-auditor Josep Díaz González i el comandant Pau Zarraga, defensor de López Amor i López Belda; el comandant Ferran de la Torre, defensor de López Varela; comandant Anastasi Santiago Roso, defensor de Lizcano de la Rosa.

LES VUIT DEL MATI

Els periodistes hagueren de matinejar diumenge. Se'ls digué que a les sis en punt havien d'aparcar a la Porta de la Pau on embarcarien en canots automòbils que els transportarien a bord del vaixell-presó i, puntualment, tots hi foren.

Arribaren a l'«Uruguay» a dos quarts de set i pogueren presenciar, encara, com els mariners del vaixell donaven els darrers tocs al menjador de primera classe, situat gairebé al centre del vaixell, que és on havien de tenir lloc l'acte.

Passant-se pel vaixell, nombrosos guardies civils que són els que tenen cura de la custòdia dels nombrosos presoners que hi ha en diversos llocs del vaixell. Cambrers, mariners i altres obrers de bord, frans de servei, esperant d'èsser a l'«Audència pública» que ha de pronunciar el general Cardenal, que presidirà, per a entrar a la sala. No cal dir que l'únic comentari és respecte a la major o menor culpabilitat de cada un dels que han d'èsser jutjats.

A les set van arribant els militars que formen el Tribunal, però aquest no es constituïx. Que passa? es pregunten tots. Com és que si ja hi són tots no comença l'acte? No hi són tots. Falta el jutge senyor Caballero que encara no ha arribat. Li pot haver passat quelcom?

Quan aquestes inquietuds començaven a fer-se paleses i quan la impaciència ja es reflectia en tots els rostres el jutge-instructor arriba. Un malentès amb el xofer i heu-voies ací un retard de prop d'una hora.

Solidaritat catalano-mallorquina

El Govern de la Generalitat avançarà 100.000 pessetes a Eivissa

Mostres de gratitud dels germans insulars

La setmana passada arribaren de l'illa d'Eivissa, comissionats pel Front Popular de les Milícies Antifeixistes d'aquella illa, els ciutadans Riera i Garcia Rovira, per tal de gestionar la tramesa de gasolina i queviures a l'illa i establir un intercanvi de productes amb la nostra ciutat.

Ens contaren que el domini dels facciosos a l'illa fou catastròfic i que, afortunadament, els valxells de pesca, no podien fer-se a la mar per falta de combustible, i que no podien transportar regularment els productes a l'interior de l'illa per la mateixa raó.

El col·lapse produït per la dominació feixista, calia superar-lo i per això s'adreçaven a les autoritats de Catalunya en demanda d'auxili.

Totes les gestions realitzades han tingut un èxit decisiu. Els honorables consellers d'Economia i Finances de la Generalitat han defensat des del primer moment les aspiracions de l'illa d'Eivissa i l'infadiga-

ble ciutadà Antoni M. Sbert no ha parat un sol moment fins veure satisfetes les peticions dels eivissencs.

La Generalitat ha concedit un primer crèdit de cent mil pessetes, i així ja pogueren desplaçar-se dos valxells cap a les illes, portant combustible i els queviures més indispensables per al servei de la població.

Setmanalment, els valxells eivissencs portaran a la nostra ciutat peix, carbó, bestiar i altres productes sobre els quals, portant combustible i els queviures més indispensables per al servei de la població.

Gràcies a l'esforç de la nostra terra i a la vigilància de les nostres autoritats, les illes Pityuses retan la seva vida i, segurament d'ara endavant, aquestes relacions entre Catalunya i les seves terres, tindran tota aquella intensitat i afecte que el centralisme havia destruït.

ENDAVANT CAP A PALMA!

S'ha efectuat un important avanç en les posicions conquistades

Radiograma tramès ahir pel capità Bayo a S. E. el President de la Generalitat:

«Avui, en combinació amb els valxells de l'Esquadra i amb l'Aviació de l'Aeronàutica Naval de Barcelona, que protegiren l'avanç durant tres hores, hem fet una reentrada del front avançant en tot ell, fins a arribar per aia dreta a la meitat de la badia d'Artà. Ens hem apoderat, pel centre, de la carretera de Sant Llorenç a Son Servera, i per l'ala esquerra hem avançat fins a la carretera que uneix Porto Cristo amb Manacor.

A tots els fronts hem fet nombroses baixes, entre les quals s'han recollit morts un comandant d'Estat Major i dotze feixistes. Al centre hem fet presoners paisans i hem agafat bestiar, carros i queviures. L'aviació dispersà concentracions enemigues i ha metral·lat els camions que fugien.

La moral de les forces és excel·lent, pesi a la rudeza del combat. S'han experimentat escasses baixes.

La columna de desembarc a Balears, en el sisè dia d'aquest, continua consolidant-se i avançant».

AUDIENCIA PUBLICA

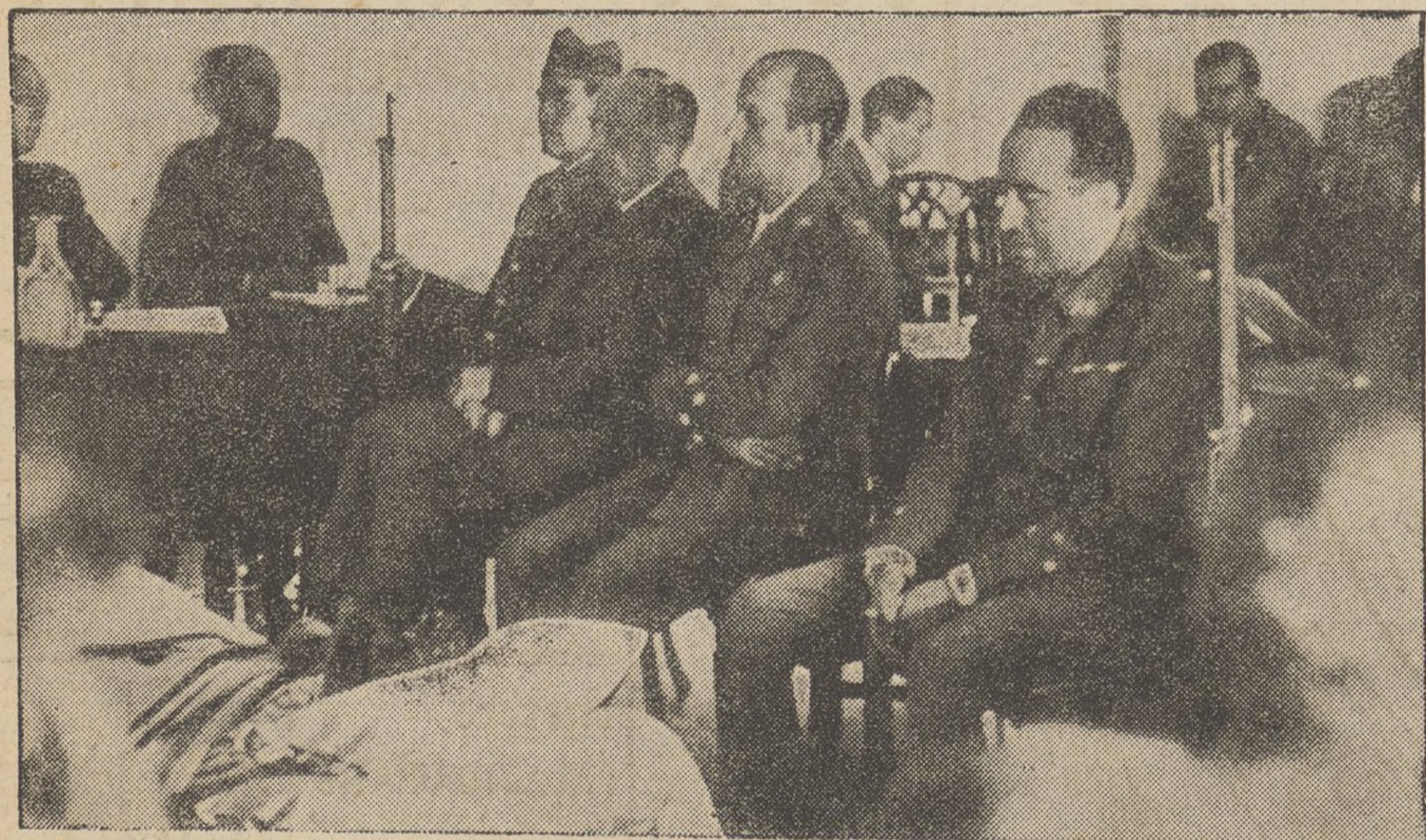
Les vuit. El tribunal es constituïx de la forma que més amunt hem esmentat. Hi manquen, però, els defensors i els processats.

Aquests, però, no es fan esperar.

Primerament són els senyors Zarraga, de la Torre i Santiago Roso, defensors, i seguidament els processats.

El primer que veïrem franquejant la porta és el jutge senyor Caballero.

CONSELL DE GUERRA A L'«URUGUAY»

Ha tingut lloc a l'«Uruguay» un nou consell de guerra contra els militars sublevats. D'esquerra a dreta, «els processats» López Amor, Lizcano de la Rosa i López Belda. A la illera, López Varela

El conseller d'Agricultura, al Penedès

Els camperols estan animats d'un gran fervor revolucionari

Diumenge, el conseller d'Agricultura i Provelments de la Generalitat, senyor Josep Calvet, acompanyat del seu secretari particular, senyor Ardiaca, realitzà una extensa visita a Sant Pau d'Ordal, Avinyonet, Vilafraça, Vilovi, Les Canyons, Guardiola de Font-rubi, Puig-dalbers, Pla del Penedès i Lavern.

Aquesta visita és la primera de la sèrie que té projectada el senyor Calvet per anar a conèixer sobre el terreny les necessitats, en els moments actuals, de cada comarca, tant en l'ordre social com en l'econòmic. En el seu viatge d'ahir el senyor conseller pogué apreciar el magnífic fervor revolucionari que anima els camperols del Penedès, així com llur disposició a seguir les normes que ha dictat i dictarà la Generalitat en matèria agrícola.

En els breus parlaments que el senyor Calvet es veié obligat a adreçar als camperols que s'havien concentrat per a rebre'l, els donà compte del projecte d'establir a Catalunya l'obligatorietat de la sindicació agrícola, i arreu pogué comprovar com el projecte era acollit amb mostres de gran comprensió i entusiasme.

A Vilafraça, el senyor Calvet fou rebut per l'alcalde de la ciutat, senyor Balaguer, i per altres autoritats i visità les instal·lacions del Front Popular del Penedès, especialment les del Comitè Controlador d'Agricultura i Ramaderia de la Comarca. Igualment s'informà de les perspectives de la pròxima verema i exposà davant dels nombrosos auditors aplegat al nou local de la Unió de Rabassaires les mesures que la Generalitat té en projecte per a assegurar als vinyaters un preu remunerador i una sortida fàcil als seus productes.

Pròximes operacions alfront aragonès

El conseller de Defensa comunicà diumenge a S. E. el President de la Generalitat, el que segueix:

«L'aviació continua els reconeixements que veïem en preparació de pròximes operacions».

Retorn del senyor Espanya, de Lleida

Procedent de Lleida, on havia anat a visitar la seva família, va tornar ahir a la nostra ciutat el conseller de Governació, senyor Espanya.

Aranda telegrafia a Mola que li és necessari rendir-se

Balona, 24.—Comuniquen d'Oviedo que un avió sobrevolà la ciutat llançant proclames a la població i demanant la immediata submissió de la ciutat, puix que, en el cas contrari, es bombardejaria.

Després de les dotze, no havent acceptat el coronel Aranda la invitació dels avions, aquests llançaren 58 bombes. A conseqüència d'aquest bombardeig, el coronel Aranda, comandant de les forces rebels d'Oviedo, comunicà telegràficament al general Mola:

«Si no envieu els socors que m'heu promès formalment estic obligat a rendir-me».

DOCUMENTS PER A LA HISTORIA

Els intel·lectuals anglesos davant la guerra civil espanyola

Les més altes mentalitats britàniques entre elles Wells i Virginia Woolf, condemnen el militarisme feixista

Heus ací el document interessantíssim que publica la premsa de Londres. La popularitat d'algunes de les signatures que l'autoritza ens evita un llarg comentari sobre la seva significació. Trobem en ell la prova més evident del ressò que la causa de la nostra llibertat ha trobat en els medis més distingits de la cultura i la ciència d'Europa. Aquest document demostra que la nostra causa té, arreu del món, defensors de màxim prestigi i de gran influència sobre immensos nuclis de lectors, estudiants i intel·lectuals. La lletra, adreçada al director del «Times» diu així:

«Molt senyor nostre:
«Fins fa poc temps era gairebé universalment reconegut que la més noble contribució anglesa a la civilització europea havia estat la nostra insubordinació a la llibertat política i la democràcia parlamentària. Durant segles hem sentit l'orgull d'haver estat per damunt de tot un poble lliure i també el de les institucions angleses que ens havien establert la nostra llibertat enfront de totes les temptatives per a proclamar en el seu lloc una forma de Govern irresponsable, militar o autocràtica. Prop de tres segles de la nostra història han estat dedicats a establir i consolidar aquesta llibertat característicament anglesa, i hem hagut de defensar-la molt sovint contra els nostres reis, els nobles i els generals, i també contra els reis, dictadors, i conqueridors espanyols, francesos i alemanys».

«Avui, en la major part dels estats europeus, els nostres ideals de llibertat han estat rebutjats i totes les institucions de llibertat han estat destruïdes.
«En aquest moment, a Espanya, un Govern constitucional, elegit pel poble, és atacat per una «Junta» de militars, els quals, amb l'ajut de les tropes del Marroc, han declarat la intenció de destruir la democràcia parlamentària a aquell país i posar en el seu lloc un Govern militar dictatorial de tipus feixista. El Govern que es veu atacat és liberal i democràtic; cap dels seus membres no és comunista ni socialista. El que ha estat possible lluitar i resistir tant setmanes contra aquest cop militar i contra la invasió d'Espanya per un exèrcit d'africans, té la seva explicació en un fet: El Govern té darrere ell la gran majoria del poble espanyol sense distinció de creences polítiques o religioses.

«En qualsevol altre moment dels últims cent cinquanta anys de la nostra història, les simpaties de gairebé totes les classes socials del nostre país i de les dels nostres dirigents, haurien estat amb el poble espanyol i amb el seu Govern, en la lluita de la democràcia contra el despotisme militar i de la llibertat contra el feixisme; en comptes d'això ens trobem que a diversos indrets i, particularment, a la premsa informativa d'empresa hom procura mistificar la natura d'aquesta lluita i decantar les simpaties d'Anglaterra cap a uns militars rebels, amb l'excusa que el Govern legítim és bolxevic o comunista.

«El Govern espanyol és, ho repetim, un Govern democràtic, elegit pel poble, i com el nostre, responsable davant el poble; lluita per la llibertat contra la dictadura militar i el feixisme; lluita per tot allò que nosaltres considerem necessari — fa més de cent anys — com un mínim de civilitat política.
«Els que signem aquesta lletra pertanyem a diversos partits polítics, o no militem en cap d'ells, però continuem fidels als ideals anglesos de llibertat i democràcia, i per això volem expressar públicament la nostra simpatia envers el Govern i el poble d'Espanya, i també la confiança que el Govern anglès apropiarà totes les oportunitats legítimes per a fer present al Govern espanyol aquelles mostres que són tradicionals en la cordialitat britànica».

Lascells Abercrombie, professor

de Literatura anglesa a la Universitat de Londres.

Norman Angell, publicista, autor de «La gran il·lusió», diputat del Partit Laborista.

Ernest Barker, professor de Ciències Polítiques a la Universitat de Cambridge.

A. M. Carr Saunders, professor de Ciències Socials a la Universitat de Liverpool.

F. M. Cornford, professor de Filosofia Antiga a la Universitat de Cambridge.

C. Day, professor d'Economia Política a la Universitat de Yale.

C. Delisle Burns, conferenciant a la Universitat de Glasgow, secretari adjunt del Partit Laborista.

E. M. Forster, escriptor.

Margery Fry, ex-secretària de la Lliga per a la Reforma Penal.

G. P. Gooch, membre de l'Acadèmia Britànica, col·laborador de les publicacions de la Universitat de Cambridge.

Charlotte Haldane, escriptora.

J. B. S. Haldane, professor de Biologia a la Universitat de Cambridge.

J. S. Huxley, biòleg i escriptor, professor de Zoologia a la Universitat de Londres.

David Low, dibuixant.

G. E. More, professor de Psicologia mental i Lògica a la Univ. de Cambridge, director de la revista filosòfica «Mind».

Gilbert Murray, professor de Grec a la Universitat d'Oxford, president del Comitè Internacional de Cooperació Intel·lectual.

Henry W. Nevins, periodista, corresponent especial del període «Manchester Guardian».

R. H. Tawney, professor d'Història de l'Economia a la Universitat de Londres, membre del Consell Executiu de la «Fabians Society», ex-president de l'Associació de Treballadors de l'Ensenyament.

H. G. Wells, escriptor.

Ralph Vaughan Williams, compositor.

Leonard Woolf, escriptor i assaigista polític, secretari del Consell de les Trade Unions i del Partit Laborista.

Virginia Woolf, escriptora, i molts d'altres.

NOTES VALENCIANES

L'ACTE DEL DIUMENGE A VALENCIA

Una gran gernació unida pel crit únic Guerra a mort contra el feixisme!—Mestalla ha estat altra vegada testimoni de la lluita d'un poble per la seva llibertat

El Front Popular organitzà el passat diumenge un míting d'afirmació revolucionària i antifeixista, i designà com a lloc per a celebrar-lo la plaça de braus. Davant la immensa gernació que acudia a la crida d'aquest Comitè, els organitzadors acordaren celebrar aquest míting, al ja històric camp de Mestalla, novament, puix que ací ens trobem davant d'un poble que lluita per la seva llibertat i que no està disposat que li siguin arrebatades aquestes llibertats per ell aconseguïdes.

Les darreres paraules són acompanyades amb una gran ovació. Segueix en lloc de la paraula Angel Galarza, en substitució d'Alvar del Vayo, per la impossibilitat d'assistir aquest a l'acte que s'està celebrant. Comença dient que la guerra no sols exigeix entusiasme, sinó la més completa tècnica. I aquesta significava eficàcia. Exposa detingudament els errors comesos durant els anys de república i demana per a ella la part que li correspon en aquesta responsabilitat. Davant d'aquesta situació insostenible de continuïtat agressió a la República — diu — vaig dir aleshores que contra Calvo Sotelo era legítim l'atemptat.

Remarca la necessitat de la vigilància perquè cada dia tenim un enemic invisible que espera la traïció. Cal que a les trinxeres hi trobem una ensenyança. Que no ens passi com l'exèrcit del segle dinovè que va guanyar totes les batalles, va perdre la guerra. Unitat. L'enemic sap que en aquesta unitat vençrem. Disciplina com a ofrena a l'eficàcia.

L'orador fou llargament aplaudit. En aixecar-se a parlar la companya «Passionaria», una xaridorsca ovació saluda la lluitadora incansable. Punys en l'aire i emoció en l'èpica.

Comença descrivint la multitud de sensacions que broten del seu cor. Propugna una vegada més per la unitat del proletariat i diu que en

representa en aquest moment, diu que és necessari que tothom «apigui» en alçar la nostra bandera enllà, rem l'ensenyament de l'antifeixisme. Cal atendre's — continua — a dos punts que consignem: Disciplina i obediència. S'estén en consideracions d'importància sobre la trajectòria d'una política republicana de convivència. S'ha de desfer el tripede de la reacció: Església, Capitalisme i Militarisme.

Per sobre tots els dolors, avant. Les darreres paraules són acompanyades amb una gran ovació.

Segueix en lloc de la paraula Angel Galarza, en substitució d'Alvar del Vayo, per la impossibilitat d'assistir aquest a l'acte que s'està celebrant. Comença dient que la guerra no sols exigeix entusiasme, sinó la més completa tècnica. I aquesta significava eficàcia. Exposa detingudament els errors comesos durant els anys de república i demana per a ella la part que li correspon en aquesta responsabilitat. Davant d'aquesta situació insostenible de continuïtat agressió a la República — diu — vaig dir aleshores que contra Calvo Sotelo era legítim l'atemptat.

Remarca la necessitat de la vigilància perquè cada dia tenim un enemic invisible que espera la traïció. Cal que a les trinxeres hi trobem una ensenyança. Que no ens passi com l'exèrcit del segle dinovè que va guanyar totes les batalles, va perdre la guerra. Unitat. L'enemic sap que en aquesta unitat vençrem. Disciplina com a ofrena a l'eficàcia.

L'orador fou llargament aplaudit. En aixecar-se a parlar la companya «Passionaria», una xaridorsca ovació saluda la lluitadora incansable. Punys en l'aire i emoció en l'èpica.

Comença descrivint la multitud de sensacions que broten del seu cor. Propugna una vegada més per la unitat del proletariat i diu que en

(Passa a la pàgina 5)

ELS FUSELLS, AL FRONT!

Un dispar de fusell al front és útil a la revolució
Un dispar de fusell a la reraguarda és útil al feixisme

VISCA LA REPUBLICA!!!